

**Α' Ένωση Λειτουργών
Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
Θεσσαλονίκης**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

**ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

χθές, σήμερα, αύριο

Υπό την αιγίδα του Δήμου Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2011

Ανάτυπο

Συμπεράσματα

και

Προτάσεις

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Α' Ε.Λ.Τ.Ε.Ε. Θεσσαλονίκης**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ από τις εργασίες της Ημερίδας****ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ για το Τεχνολογικό Λύκειο**

Στο χρόνο που διέρρευσε μεταξύ της ημέρας πραγματοποίησής της Ημερίδας μέχρι την έκδοση του τόμου των Πρακτικών, η Υπουργός Παιδείας κ. Άννα Διαμαντοπούλου ανακοίνωσε την πρότασή της για το νέο Τεχνολογικό Λύκειο. Στα συμπεράσματα της Ημερίδας περιλαμβάνονται τόσο οι απόψεις των συνέδρων όσο και οι τοποθετήσεις μας στην πρόταση της κας Υπουργού.

Τα συμπεράσματα της Ημερίδας αποτυπώνονται σε ένα σύνολο **29 (εικοσιεννέα) σημείων - προτάσεων**, τα οποία περιγράφονται παρακάτω.

Οι αναφορές του κειμένου σε ονόματα αφορούν στους Εισηγητές της Ημερίδας και οι σελίδες αναφέρονται στον τόμο των Πρακτικών της.

Το πλήρες κείμενο που ακολουθεί έγινε αποδεκτό και εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της Ένωσής μας στην από 8-9-2011 τακτική συνεδρίασή του.

Απόσπασμα από τον Τόμο:

Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση – Χθές, Σήμερα, Αύριο

Επιστημονική Ημερίδα – Πρακτικά

της Ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο "Frida Liappa" της Αποθήκης Δ' του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης στις 5-5-2011.

Εκδότης: Α' Ένωση Λειτουργών Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης

Προξένου Κορομηλά 51, 546 27 Θεσσαλονίκη τηλ. – fax : 2310-226910 e-mail: eltee_a_thess@yahoo.gr

Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2011

Copyright: Α' Ένωση Λειτουργών Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης

ISBN: 978-960-9615-00-6

Επιμελητής Τόμου και DVD Πρακτικών: **Δημήτρης Γ. Αμπόνης**, αρχιτέκτων
Μακέτα εξωφύλλου: **Γιώτα Τσαντσαράκη**, γραφίστας

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτηρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως, ότι κατά σύμφωνα με τον Ν. 2387/1920 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/1993 και ισχύει μέχρι σήμερα), και σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης, και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση, ή σε άλλη διασκευή, χωρίς την γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ:

1. Όχι άλλες ριζικές αλλαγές στην Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση
2. Θεσμοθέτηση διαδικασίας διορθωτικών κινήσεων
3. Συγκεκριμένη εκπαιδευτική στοχοθέτηση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης
4. Στόχοι Τεχνολογικού Λυκείου
5. Ενίσχυση του Κύρους του Τεχνολογικού Λυκείου
6. Επαγγελματικά Περιγράμματα
7. Επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τε.Λ.
8. Σύνδεση με την αγορά εργασίας
9. Επαγγελματικός προσανατολισμός
10. Ενσωμάτωση της Τεχνολογικής Κατεύθυνσης στο Τεχνολογικό Λύκειο
11. ΕΝΑ απολυτήριο Τεχνολογικού Λυκείου ισότιμο με αυτό του Γενικού
12. Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
13. Προβολή των Τεχνολογικών Σχολείων μέσω των Μ.Μ.Ε. - Ενημέρωση γονέων και μαθητών
14. Τμήματα Αποφοίτων Γενικού Λυκείου στο Τεχνολογικό Λύκειο
15. Κατάρτιση
16. Φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
17. Διοικητική οργάνωση της Τ.Ε.Ε.
18. Τομείς και Ειδικότητες
19. Χωροθέτηση των ειδικοτήτων στα Τεχνολογικά Λύκεια
20. Αριθμός μαθητών
21. Μαθήματα και Ωρολόγια Προγράμματα σπουδών
22. Αναλυτικά προγράμματα σπουδών
23. Βιβλία
24. Υλικοτεχνική υποδομή – Εργαστήρια
25. Σχολικοί Σύμβουλοι
26. Χρηματοδότηση
27. Πρακτική άσκηση
28. Ενίσχυση του Ηθικού των εκπαιδευτικών και της επικοινωνίας τους με την Ηγεσία
29. Πρόνοια για τις ΕΠΑ.Σ. κατά την προσαρμογή στο νέο σύστημα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ:

1. Όχι άλλες ριζικές αλλαγές στην Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση

Για να αποδώσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να έχει διανύσει τουλάχιστον μια δεκαετή πορεία. Να προσαρμοστούν τα προγράμματα στις αλλαγές, να ανανεωθούν τα βιβλία, να αναδιαταχθούν οι μέθοδοι διδασκαλίας, να ενημερωθούν και να συντονιστούν οι εκπαιδευτικοί, να καταξιωθεί το σχολείο στη συλλογική κοινωνική συνείδηση, το μαθητικό κοινό και τους γονείς. Να εντοπιστούν τα προβλήματα, να γίνουν διορθωτικές κινήσεις, να επανακαθοριστούν τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων και να εκδοθούν τα σχετικά Νομοθετικά Διατάγματα που τα αφορούν.

Μέχρι σήμερα όμως κάθε Υπουργός που αναλαμβάνει το Υπουργείο Παιδείας θεωρεί υποχρέωσή του να συνδέσει το όνομά του με δραστικές αλλαγές στο χώρο αυτό, και πριν προλάβει το εκπαιδευτικό σύστημα να προσαρμοστεί και να αποδώσει καρπούς έρχεται μια νέα μεγάλη αλλαγή. Η μοιραία κατάληξη αυτής της κατάστασης είναι να μην γίνεται τελικώς καμία αλλαγή, να αντικαθίστανται απλώς οι «τίτλοι», ενώ το περιεχόμενο παραμένει απελπιστικά ίδιο, άνευρο και αποπροσανατολισμένο (Καδιανός σ. 108). Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη για χάραξη Εθνικής Στρατηγικής στα θέματα Παιδείας με διακομματική και κοινωνική συναίνεση (Μεγαρίτης σ.125, Σταματιάδης σ.143, Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.: «Οι Θέσεις της ΟΛΤΕΕ για το Τεχνολογικό Λύκειο»).

2. Θεσμοθέτηση διαδικασίας διορθωτικών κινήσεων

Στον αντίποδα της ανάγκης για σταθερότητα που αναλύθηκε παραπάνω, δεν νοούνται στατικές λύσεις στο δυναμικό χώρο της Παιδείας. Θα πρέπει λοιπόν να θεσμοθετηθούν προγραμματισμένες διαδικασίες ανάλυσης και προσαρμογής του συστήματος σε τακτά χρονικά διαστήματα με:

- 2.1. Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων του εκπαιδευτικού συστήματος.
- 2.2. Εφαρμογή διορθωτικών κινήσεων σε διαστήματα μικρότερα της πενταετίας, μετά από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της προηγούμενης παραγράφου, και δημόσιο διάλογο.
- 2.3. Θεσμοθέτηση ανάδρασης της πληροφορίας από τη βάση του συστήματος, και ειδικά από τους εκπαιδευτικούς, προς τα κέντρα λήψεως αποφάσεων.

Οι εκπαιδευτικοί έχουν την αίσθηση ότι η πολιτική ηγεσία πραγματοποιεί τις πολιτικές της επιλογές χωρίς τη συμμετοχή τους. Πολλές αδυναμίες του συστήματος εντοπίζονται κατά την καθημερινή εφαρμογή του στο σχολείο. Δεν υπάρχει όμως θεσμοθετημένος δρόμος για να φτάσει αυτή η πληροφορία στα κέντρα λήψεως των αποφάσεων. Οι συνδικαλιστικές Ενώσεις μπορούν να προβάλλουν τα προβλήματα αυτά (Φιλιππίδης σ.19), όμως ένα σοβαρό

εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να προβλέπει θεσμικά την ανάδραση της πληροφορίας αυτής στην διοικητική και πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, καθώς και στα συμβουλευτικά του όργανα (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, κ.λπ.) (Α' Ε.Λ.Τ.Ε.Ε.Θ. σ.7).

3. Συγκεκριμένη εκπαιδευτική στοχοθέτηση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης

Είναι αυτονόητη η ανάγκη να υπάρχει συγκεκριμένη στοχοθέτηση για το περιεχόμενο της παιδείας που πρέπει να λαμβάνουν οι μαθητές στις διακεκριμένες βαθμίδες της εκπαίδευσης και να ελέγχεται αποτελεσματικά η κατάκτηση των στόχων αυτών. Δεν είναι δυνατόν να σχεδιάζεται το Λύκειο αν δεν έχει ξεκαθαριστεί τι γνώσεις περιμένουμε να έχει κατακτήσει ο μαθητής στα προηγούμενα στάδια, και αν δεν ελέγχεται ότι αυτό έχει επιτευχθεί.

Από μια τέτοια ολοκληρωμένη, επιτελική, λεκτικά διατυπωμένη και προσδιορισμένη προσέγγιση για όλη την πορεία του μαθητή (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο, Τριτοβάθμια εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση) θα προκύπτουν τα προγράμματα σπουδών, τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων της κάθε βαθμίδας. Θα αποφεύγεται έτσι η υπερφόρτωση του προγράμματος, η επανάληψη της ύλης σε διαδοχικές βαθμίδες, τα συστηματικά κενά στις γνώσεις των μαθητών που μεταφέρονται στις επόμενες τάξεις και τα οποία προβάλλονται τελικώς ως άλυτα προβλήματα στην ανώτερη Β'βάθμια εκπαίδευση.

Το Γυμνάσιο προσφέρει τους αποφοίτους μοναδική προοπτική την συνέχιση των σπουδών στο Λύκειο. Μπορεί η εκπαίδευση να μην είναι από εκεί και πέρα «υποχρεωτική» αλλά το εναλλακτικό σενάριο είναι εφιαλτικό. Ανεπίδεκτη εργασία και μάλιστα σε ηλικία όχι και τόσο κατάλληλη για αυτήν! Επομένως είναι κρίσιμο να εξακριβώνεται ότι εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι που έχουν τεθεί στα πλαίσια της «υποχρεωτικής» εκπαίδευσης. Η λογική που υπαγορεύει την ομαδική και «χαριστική» έξοδο των μαθητών από το Γυμνάσιο χωρίς την επίτευξη των στόχων αυτών είναι εγκληματική τόσο για το μέλλον των παιδιών όσο και της κοινωνίας.

Στην περίπτωση του σχεδιαζόμενου Τε.Λ. είναι απαράδεκτη η εισαγωγή μαθημάτων υποστήριξης Γενικής Παιδείας (Γ.Π.) για τους μαθητές του, λαμβάνοντας ως δεδομένη την αποτυχία του εκπαιδευτικού συστήματος μέχρι την κατώτερη Β'βάθμια εκπαίδευση, παρά το γεγονός ότι έχει χορηγηθεί στους μαθητές απολυτήριο Γυμνασίου που υποτίθεται ότι πιστοποιεί πως οι κάτοχοί του έχουν λάβει το απαραίτητο επίπεδο γνώσεων που αυτό παρέχει. Επομένως, το τυχόν πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί εκεί που δημιουργείται, δηλαδή στο Γυμνάσιο. Είναι παράλογο και εξωφρενικό να οικοδομείται το πρόγραμμα σπουδών μιας εκπαιδευτικής βαθμίδας λαμβάνοντας ως δεδομένη την πλήρη αποτυχία της προηγούμενης ! Είναι απαράδεκτο να αποκλίνει το Τε.Λ. από τους στόχους του, να υποβαθμίζεται σε φροντιστήριο μαθημάτων Γενικής Παιδείας και έτσι να οδηγείται στη αποτυχία πριν καν εφαρμοσθεί !

4. Στόχοι Τεχνολογικού Λυκείου

Οι στόχοι του Τεχνολογικού Λυκείου πρέπει προσδιορίζονται σε προφανή συντονισμό αλλά και αντιδιαστολή από τους στόχους του Γενικού Λυκείου.

Το Γενικό Λύκειο κατά κύριο λόγο προετοιμάζει τους μαθητές του για την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Ωστόσο δεν προβλέπει καμία αξιόπιστη πρόταση για εργασιακό μέλλον των «αποτυχόντων» στις εισαγωγικές (Πανελλαδικές) εξετάσεις.

Το Τεχνολογικό Λύκειο πρέπει να προσφέρει τους αποφοίτους του δύο προοπτικές:

- Παροχή ικανοποιητικού επιπέδου Τεχνικών γνώσεων και καλλιέργειας Δεξιοτήτων για την επιτυχημένη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.
- Ανέλιξή τους σε ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης (Τριτοβάθμια).

Η ταυτόχρονη επίτευξη και των δύο αυτών στόχων (σε παράλληλες διαδρομές που θα εξελίσσονται με κοινό κορμό μέχρι την Β' τάξη και θα διαχωρίζονται σε δύο κατευθύνσεις στην Γ' τάξη) είναι εντελώς απαραίτητη στο Τεχνολογικό πεδίο της Εκπαίδευσης. Αυτοί που πρόκειται μελλοντικά να καταλάβουν τις ανώτερες ιεραρχικά θέσεις εργασίας θα πρέπει να έχουν κοινό γνωστικό υπόβαθρο με αυτούς που πρόκειται να καλύψουν τις μεσαίες θέσεις εργασίας στον ίδιο κλάδο απασχόλησης (Καραφύλλη, σ.65, Κερασιώτης σ.69). Ο επιστήμων πρέπει να έχει εξοικειωθεί με βασικές χειρωνακτικές εργασίες του έργου που θα κληθεί μελλοντικά να μελετήσει, να διοικήσει και να κατευθύνει, ώστε να γνωρίζει τι να απαιτεί και πώς (και εάν) είναι αυτό δυνατόν να εκτελεστεί. Αντιστοίχως, ο τεχνίτης θα πρέπει να κατέχει βασικές γνώσεις του θεωρητικού υπόβαθρου της εργασίας που εκτελεί. Δεν φτάνει να ξέρει μόνο το «πώς» να εκτελεί άρτια την εργασία του, αλλά και το «γιατί», τον λόγο για τον οποίο είναι επιβεβλημένη η τήρηση κάποιας διαδικασίας ή πρακτικής στη δουλειά του. Η γνώση αυτή τον αναβαθμίζει από αποχαυνωμένο χειρώνακτα-ρομπότ σε πραγματικό τεχνίτη. Τον βοηθάει να εφευρίσκει άρτιες τεχνικά λύσεις στα προβλήματα που ανακύπτουν στην εκτέλεση του κάθε έργου και που πρέπει να επιλυθούν άμεσα. Του εμπνέει το συναίσθημα της ενεργής συμμετοχής στην παραγωγή του έργου. Ο μηχανικός, για παράδειγμα, πρέπει να έχει καθίσει στο ίδιο θρανίο με τον οικοδόμο. Ο πρώτος πρέπει να έχει πιάσει μυστρί και ο δεύτερος να γνωρίζει για ποιο λόγο πρέπει να καταβρέχει το σκυρόδεμα μετά τη διάστρωσή του.

Είναι κρίσιμο λοιπόν να επιτευχθεί ένας επιτυχής συνδυασμός:

α) αξιόλογο επίπεδο τεχνικών γνώσεων που θα επιτρέπει την αποτελεσματική άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος μετά την αποφοίτηση, αλλά και

β) ικανοποιητικό επίπεδο γενικής παιδείας ως θεωρητικό υπόβαθρο, των τεχνολογικών μαθημάτων (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε., Καραφύλλη, σ.64, Κωνσταντίνου, σ.132).

Ο πρώτος στόχος παραμένει ωστόσο κυρίαρχος ! Σε κάθε άλλη περίπτωση θα προκύψει ένα αναποτελεσματικό μόρφωμα Λυκείου, «ολίγον Τεχνικό» και «ολίγον Γενικό», και εν κατακλείδι τίποτε από τα δυό ! Ένα Λύκειο χωρίς ξεκάθαρη στόχευση ! Με βάση τα παραπάνω, και με πρωταρχικό κριτήριο την ολοκλήρωση του τεχνικού αντικειμένου στην τριετή φοίτηση των μαθητών πρέπει να προσδιοριστούν στη συνέχεια κατά σειρά:

1. οι Τομείς και οι Ειδικότητες,
2. τα επαγγελματικά περιγράμματα,
3. τα επαγγελματικά δικαιώματα,
4. τα απαιτούμενα τεχνικά μαθήματα ανά ειδικότητα (προγράμματα σπουδών),
5. τα αναλυτικά προγράμματα και οι ανάγκες κάθε μαθήματος σε απαιτούμενες ώρες διδασκαλίας, τόσο για το θεωρητικό όσο και για το εργαστηριακό τους μέρος,
6. και τέλος, η συμπλήρωση του ωρολογίου προγράμματος με την προσθήκη των απαραίτητων μαθημάτων Γενικής Παιδείας.

5. Ενίσχυση του Κύρους του Τεχνολογικού Λυκείου

Για να πραγματοποιηθεί ο επιτελικός στόχος του Υπουργείου για το Τε.Λ., δηλαδή να αναδειχθεί ελκυστικό σχολείο πρώτης επιλογής, πρέπει να συντρέξουν ΟΛΟΙ οι παρακάτω παράγοντες που αναφέρονται επιγραμματικά:

- 5.1. Σταθερότητα στην Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση. Ένας θεσμός που μεταρρυθμίζεται διαρκώς καθίσταται αναξιόπιστος (αναλύθηκε παραπάνω).
- 5.2. Σαφής στοχοθέτηση με προτεραιότητα στην άμεση και επιτυχημένη ένταξη των αποφοίτων του Τε.Λ. στην αγορά εργασίας (αναλύθηκε παραπάνω).
- 5.3. Παροχή υψηλού επιπέδου τεχνικής εκπαίδευσης. Σωστή οργάνωση και περιεχόμενο σπουδών ώστε οι απόφοιτοι να έχουν επαρκείς θεωρητικές και εργαστηριακές τεχνικές γνώσεις που θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Επαγγελματικού Περιγράμματος και της αγοράς εργασίας. Ας μη γελιόμαστε. Όσες διαδικασίες πιστοποίησης και αν εφαρμοστούν, τελικώς η αγορά εργασίας είναι αυτή που αξιολογεί στην πράξη τον μαθητή (ως εργαζόμενο πλέον), το Σχολείο, αλλά και ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα που του έδωσε γνώσεις και το πτυχίο που έχει ! (βλ. παρακάτω).
- 5.4. Θεσμοθέτηση και κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων για τους αποφοίτους του Τεχνολογικού Λυκείου για όλες τις ειδικότητες (βλ. παρακάτω).

- 5.5. Σύνδεση της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Η επιτυχημένη επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων είναι η καλύτερη διαφήμιση για το σχολείο. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί η παρακολούθηση της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων, η εξαγωγή συμπερασμάτων και η κοινοποίησή τους. Θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν οικονομικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για την πρόσληψη των αποφοίτων των Τε.Λ. (βλ. παρακάτω).
- 5.6. Αποτελεσματικός επαγγελματικός προσανατολισμός στην Γ' τάξη του Γυμνασίου, συνεχιζόμενος και σε όλες της τάξεις των Λυκείων και των δύο τύπων, ενόψει μάλιστα και της δεδομένης βούλησης του Υπουργείου για κινητικότητα και δυνατότητα πολλαπλών διαδρομών στην ανώτερη Β'βάθμια εκπαίδευση (βλ. παρακάτω).
- 5.7. Λειτουργία της Τεχνολογικής κατεύθυνσης αποκλειστικά στο Τεχνολογικό Λύκειο (βλ. παρακάτω).
- 5.8. Ισοτιμία απολυτηρίου Γενικού και Τεχνολογικού Λυκείου (βλ. παρακάτω).
- 5.9. Ισότιμη πρόσβαση στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση από των αποφοίτων Γενικού και Τεχνολογικού Λυκείου (βλ. παρακάτω).
- 5.10. Διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης Γονέων και μαθητών καθώς και προβολή των Τεχνολογικών Σχολείων μέσω των Μ.Μ.Ε. (βλ. παρακάτω).
- 5.11. Είναι επιτακτική η ανάγκη για εκ βάθρων αλλαγή νοοτροπίας της Ελληνικής Κοινωνίας, αποδέσμευσή της από αντιλήψεις, στάσεις και αξίες ζωής που θεωρούν τη χειρωνακτική εργασία κατώτερη από την πνευματική. Καμία μεταρρύθμιση της Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης δεν πρόκειται να πετύχει αν πρώτα δεν επιτευχθεί η κοινωνική της αναγνώριση και καταξίωση (*Καραφύλλη, σ.63, Κερασιώτης σ.68, Καδιανός σ.108, Μεγαρίτης σ.123*). Αυτό βέβαια δεν είναι κάτι που επιβάλλεται άνωθεν. Προκύπτει από ένα σύνολο παραγόντων, μεταξύ των οποίων πολύ σημαντικός είναι η άποψη που έχει η ίδια η εκπαιδευτική κοινότητα. Ακόμη, μεγάλη ευθύνη φέρουν οι διαμορφωτές προτύπων στην κοινή γνώμη μέσω των Μ.Μ.Ε.

6. Επαγγελματικά Περιγράμματα

Πρέπει επίσης να προωθηθεί τάχιστα το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (National Qualifications Framework), που συνιστά μια από τις προτεραιότητες της Ε.Ε στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (*Ναθαναηλίδης, σ.54, Φελέκης σ.73*) και να συνταχθούν επειγόντως τα Πιστοποιημένα Επαγγελματικά Περιγράμματα (*Φελέκης σ.75*) για όλες τις ειδικότητες που διδάσκονται σήμερα στα ΕΠΑ.Λ. - ΕΠΑ.Σ. (και αύριο στο Τε.Λ.) τα οποία θα πρέπει ταυτόχρονα να αποτελούν και τα προαπαιτούμενα της πιστοποίησης των τεχνικών επαγγελμάτων κατά τις απαιτήσεις των διεθνών προτύπων (*Μήτρου, 20-21*). Με βάση αυτά θα πρέπει να αναπτυχθεί στη

συνέχεια το γνωστικό περιεχόμενο του προγράμματος κάθε έτους σπουδών στο νέο Τε.Λ. Σε άλλη περίπτωση απλώς αυτοσχεδιάζουμε !

Σήμερα λειτουργούν θεσμοθετημένα δύο οργανισμοί που ασχολούνται με το θέμα:

- α) Το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.) το οποίο συντάσσει επαγγελματικά περιγράμματα και πιστοποιεί τους εκπαιδευτικούς φορείς που παρέχουν κατάρτιση (Ι.Ε.Κ., Κ.Ε.Κ., κ.λπ.).
- β) Ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.) ο οποίος πιστοποιεί τα επαγγελματικά προσόντα των αποφοίτων των εκπαιδευτικών αυτών φορέων.

Τόσο από τον τίτλο του πρώτου οργανισμού, όσο και από το αντικείμενο με το οποίο ασχολούνται και οι δύο, είναι απολύτως σαφές ότι απευθύνονται πρωταρχικά στην μεταλυκειακή «Κατάρτιση» και όχι στη Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση της ανώτερης Β΄βάθμιας εκπαίδευσης. Αυτό γίνεται προφανές και από τους τίτλους των 202 (διακοσίων δύο) επαγγελματικών περιγραμμάτων που έχουν συνταχθεί μέχρι σήμερα από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ., στα οποία δεν περιλαμβάνονται όλες οι ειδικότητες που διδάσκονται σήμερα στα ΕΠΑ.Λ. - ΕΠΑ.Σ.

Είναι περιττό να σχολιάσει κανείς την ανάγκη για προτεραιότητα σύνταξης επαγγελματικού περιγράμματος για ειδικότητες όπως:

- Επιμελητής κτιρίων (θυρωρός)
- Μοντέλα επίδειξης και παρουσίασης προϊόντων και υπηρεσιών
- Μπάρμαν
- Μπουφετζής
- Τεχνικός Διεξαγωγής Επιτραπέζιων Τυχερών Παιχνιδιών (κρουπιέρης)
- Υπάλληλος σε Call Center
- Υπεύθυνος Κυλικείου
- Χορευτής/τρια

έναντι των ειδικοτήτων των ΕΠΑ.Λ. - ΕΠΑ.Σ. που ΔΕΝ περιγράφονται, όπως:

- Βοηθών Νοσηλευτών
- Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων
- Γραφικών Τεχνών
- Σύγχρονης Επιχειρηματικής Γεωργίας
- Σχεδιασμός Εσωτερικών Χώρων
- Τεχνιτών Ηλεκτρολογικών Εργασιών
- Τεχνολογία και Έλεγχος Τροφίμων

αλλά και έναντι πολλών άλλων παραγωγικών ειδικοτήτων που σχετίζονται με τον κατασκευαστικό τομέα ή άλλους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας.

Πρέπει επομένως να συνταχθούν ΑΜΕΣΑ ΟΛΑ τα Επαγγελματικά Περιγράμματα που αφορούν στις ειδικότητες των δημοσίων Τεχνικών Επαγγελματικών σχολείων. Είναι απαράδεκτο να συντάσσονται περιγράμματα για ειδικότητες κατάρτισης χωρίς να έχουν συνταχθεί πρώτα τα περιγράμματα για τα Επαγγέλματα της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης!

7. Επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τε.Λ.

Είναι κρίσιμο να υπάρχουν σαφώς καθορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τεχνολογικού Λυκείου για όλες τις ειδικότητες. Τα δικαιώματα αυτά πρέπει να τύχουν νομοθετικής κατοχύρωσης ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ με την ίδρυση του νέου τύπου Λυκείου, ως ουσιώδες συστατικό του χορηγούμενου πτυχίου. Σε κάθε άλλη περίπτωση, το πτυχίο αυτό είναι κενό περιεχομένου και τορπιλίζει τα θεμέλια του νέου σχολείου (Διαμαντίδης σ.23, Βασιλάκης σ.24, Ναθαναηλίδης σ.58, Κερασιώτης σ.67). Τα πτυχία του Τε.Λ. πρέπει να έχουν ενσωματωμένη την πιστοποίηση Επαγγελματικών Προσόντων για το αντίστοιχο επίπεδο σπουδών και με βάση αυτά να υπάρξει νομοθετική κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων του για ΟΛΕΣ τις ειδικότητες που διδάσκονται στην Τ.Ε.Ε.

Το πτυχίο επιπέδου 2 να παρέχεται μετά από την επιτυχία των μαθητών στις ενδοσχολικές εξετάσεις.

Για την απόκτηση του πιστοποιημένου πτυχίου επιπέδου 3 θα πρέπει να συμμετέχουν οι μαθητές σε Πανελλαδικές Επαγγελματικές Εξετάσεις αντίστοιχες με αυτές για την εισαγωγή στην Γ'βάθμια εκπαίδευση. Το περιεχόμενο και η διαδικασία των εξετάσεων αυτών πρέπει να παραμείνουν ενσωματωμένες στο εκπαιδευτικό σύστημα της Β'βάθμιας εκπαίδευσης και τα θέματα να ορίζονται από τους εκπαιδευτικούς της. Οι θεσμοί υπάρχουν ήδη και λειτουργούν για την Γενική Εκπαίδευση. Μπορούν να λειτουργήσουν με την ίδια αποτελεσματικότητα και για την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση. Σε αντίθετη περίπτωση, το χορηγούμενο πτυχίο (επιπέδου 3) θα υποβαθμιστεί σε απλή «βεβαίωση φοίτησης» χωρίς αντίκρισμα και επιπλέον θα υποχρεωθούν οι μαθητές σε ταλαιπωρία διπλών εξετάσεων για το ίδιο αντικείμενο. Εάν μάλιστα η «πιστοποίηση» του πτυχίου τους γίνεται από τον Ε.Ο.Π.Π., τότε θα απαξιωθεί εντελώς ο θεσμός, και το 4^ο έτος του Τε.Λ. θα υποβαθμιστεί σε «μεταλυκειακό Ι.Ε.Κ.», παρά τις διαβεβαιώσεις της Υπουργού ότι αυτό θα είναι δομικά και θεσμικά ενταγμένο στο Τεχνολογικό Λύκειο.

8. Σύνδεση με την αγορά εργασίας

Η προοπτική να βρουν δουλειά οι μαθητές αμέσως μετά την αποφοίτησή τους από το Τε.Λ., θα τους δώσει ισχυρό κίνητρο ώστε να προσπαθούν για το καλύτερο από το πρώτο έτος των σπουδών τους (Τσαπουρνάς σ.142). Είναι όμως κοινή διαπίστωση ότι

η Τ.Ε.Ε. δεν συνδέεται αποτελεσματικά με την αγορά εργασίας (Κερασιώτης σ.67). Προτείνονται λοιπόν συγκεκριμένες δράσεις προς την κατεύθυνση αυτή:

8.1. ΚΕ.Σ.Υ.Π.-ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.

Οι πρόσφατες ενέργειες του Υπουργείου φαίνεται να επαληθεύουν τις φήμες ότι προγραμματίζεται κατάργηση των θεσμών των Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης και Προσανατολισμού (ΚΕ.Σ.Υ.Π.) και των Γραφείων Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.). Καταργήθηκε επίσης το μάθημα του Σ.Ε.Π. από το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α' Λυκείου των ΓΕ.Λ. Η πολιτική αυτή θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και τη ζητούμενη αποτελεσματική της σύνδεση με την αγορά εργασίας.

Είναι απολύτως σεβαστή (και επιτακτική) η ανάγκη για αποτίμηση του έργου των θεσμών αυτών μετά από μια περίοδο υπερδεκαετούς λειτουργίας και ο επαναπροσδιορισμός των στόχων και των δομών τους. Η λειτουργία τους μπορεί πράγματι να αναβαθμιστεί σύμφωνα και με τις σχετικές προτάσεις που έχουν κατατεθεί (Τσαπουρνάς σ.138-142). Είναι όμως απαράδεκτη, καταστροφική και εγκληματική η προοπτική κατάργησής τους και μάλιστα στην ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο που διανύουμε που οι νέοι έχουν ακόμη μεγαλύτερη ανάγκη για στήριξη, καθοδήγηση και αποτελεσματικό επαγγελματικό προσανατολισμό !

8.2. Οργάνωση εκδηλώσεων επαφής με τους επαγγελματικούς φορείς

Να οργανώνεται μια κεντρική εκδήλωση επαφής των αποφοίτων του Τε.Λ. με τους επαγγελματίες της κάθε ειδικότητας στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Η εκδήλωση αυτή μπορεί να γίνεται με την συνεργασία των τοπικών επαγγελματικών συλλόγων και σωματείων, του Δήμου, του Ο.Α.Ε.Δ. και του ΚΕ.Σ.Υ.Π., ενώ κεντρικό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν τα Σ.Ε.Κ. Μια αντίστοιχη εκδήλωση πραγματοποιείται κάθε χρόνο από το Α.Τ.Ε.Ι. και έχει μεγάλη επιτυχία (Τσαπουρνάς σ.142).

8.3. Συγκρότηση βάσης δεδομένων επιχειρήσεων και αποφοίτων

Να συγκροτηθεί βάση δεδομένων (σε συνεργασία με τους επαγγελματικούς φορείς ανά ειδικότητα) η οποία να είναι προσβάσιμη στους αποφοίτους των Τε.Λ. Το έργο αυτό μπορούν να φέρουν σε πέρας οι υφιστάμενες δομές των ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. – ΚΕ.Σ.Υ.Π. Αντίστοιχη βάση δεδομένων μπορεί να συγκροτηθεί για τους αποφοίτους (με τη συναίνεσή τους και για τον συγκεκριμένο αυτό σκοπό). Στην συνέχεια να γίνεται παρακολούθηση των τυχόν προκηρύξεων θέσεων εργασίας που δημοσιεύονται και να ενημερώνονται οι απόφοιτοι με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Επίσης, μπορεί να υποδεικνύεται στους αποφοίτους η σύνταξη τυποποιημένου βιογραφικού σημειώματος που με την έγκρισή τους να τίθεται προς χρήση των ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. – ΚΕ.Σ.Υ.Π., τα οποία κάθε χρόνο να αποστέλλουν τα βιογραφικά αυτά στις επιχειρήσεις που έχουν καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων. Επίσης είναι σκόπιμο να παρακολουθείται η επαγγελματική πορεία των αποφοίτων τουλάχιστον για μερικά χρόνια, ώστε να εξάγονται ασφαλή συμπεράσματα για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Το

τελευταίο θα έπρεπε να εφαρμοστεί και στους δύο τύπους Λυκείων για να μπορούν τα υπάρχον συγκρίσιμα αποτελέσματα. Τα στοιχεία αυτά θα ανατροφοδοτήσουν τους στόχους του Τε.Λ. αλλά και της Β'βάθμιας εκπαίδευσης συνολικά.

8.4. Κίνητρα στις επιχειρήσεις για την πρόσληψη πτυχιούχων Τε.Λ.

Θα πρέπει να θεσμοθετηθούν ισχυρά οικονομικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για την πρόσληψη των πτυχιούχων του Τε.Λ. σε νέες θέσεις εργασίας. Ένα τέτοιο μέτρο θα αποδώσει πολλαπλά οφέλη:

- Θα παρέχει στους αποφοίτους του Τε.Λ. αυξημένες δυνατότητες άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης.
- Οι επιχειρήσεις θα στελεχωθούν με κατάλληλα εκπαιδευμένο και ειδικευμένο προσωπικό (τους πτυχιούχους των Τε.Λ.) αντί να προσλαμβάνουν ανειδίκευτους εργαζομένους όπως γίνεται μέχρι σήμερα. Αυτό θα συμβάλει στη δραματική μείωση του χρόνου προσαρμογής του εργαζομένου στο περιβάλλον εργασίας του, καθιστώντας τον αποδοτικό σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Η ίδια η επιχείρηση θα γίνει πιο αποτελεσματική, αποδοτική και ανταγωνιστική. Με αυτόν τον τρόπο η Τ.Ε.Ε. αναδεικνύεται σε μοχλό οικονομικής ανάπτυξης της Χώρας.
- Το ανειδίκευτο δυναμικό της αγοράς εργασίας (εργαζόμενοι και άνεργοι) θα οδηγηθεί εκ των πραγμάτων πίσω στην Τ.Ε.Ε. προκειμένου να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια ώστε να ενταχθεί στην παραγωγική διαδικασία. Έτσι, σε λίγα χρόνια θα έχει αναβαθμιστεί ολόκληρο το ανθρώπινο δυναμικό της Χώρας.
- Συνέπεια των παραπάνω θα είναι να αναβαθμιστεί συνολικά τόσο η ποιότητα των παραγομένων αγαθών όσο και το επίπεδο της παροχής υπηρεσιών, με προφανές άμεσο αλλά και μακροπρόθεσμο όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας.

8.5. Προκηρύξεις θέσεων εργασίας με βάση το πτυχίο ειδικότητας

Θα πρέπει να κατοχυρωθεί με νομοθετική ρύθμιση ότι οι προκηρύξεις των θέσεων εργασίας στο ευρύτερο δημόσιο τομέα, στους Ο.Τ.Α., τα Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. θα γίνονται με βάση το πτυχίο ειδικότητας της υπό προκήρυξη θέσης.

9. Επαγγελματικός προσανατολισμός

Πρέπει να δοθεί μεγάλη βαρύτητα στον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών (Μήτρου σ.20, Διαμαντίδης σ.23, Μεγαρίτης σ.123) ο οποίος και θα πρέπει να διενεργείται με ουσιαστικό τρόπο μέσα από το μάθημα του Σ.Ε.Π. το οποίο, πέραν της Γ' τάξης του Γυμνασίου, θα πρέπει να διδάσκεται σε όλες τις τάξεις των κάθε τύπου Λυκείων. Είναι επίσης σκόπιμη η θεσμοθέτηση του «ατομικού φακέλου σταδιοδρομίας»

(portfolio) με στόχο την ενίσχυση του σχεδιασμού ζωής του κάθε μαθητή (Τσαπουρνάς σ.139-140).

Είναι επίσης σκόπιμο να διοργανώνονται ετήσιες εκδηλώσεις (Σταματιάδης σ.148):

α) ενημέρωσης για την Τ.Ε.Ε., που θα απευθύνεται στους γονείς και τους μαθητές της Γ' τάξης του Γυμνασίου, Α' και Γ' Λυκείου, και θα πραγματοποιείται σε δημόσιο χώρο με τη συνδρομή παραγόντων, στελεχών της Τ.Ε.Ε. και των αρμόδιων φορέων ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ κ.λπ..

β) ενημέρωσης και παροχής οδηγιών και διευκρινήσεων προς τους μαθητές της Γ' τάξης – υποψήφιους για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (συμπλήρωση μηχανογραφικού κ.λπ.) με τη συνδρομή των αρμοδίων ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ.

10. Ενσωμάτωση της Τεχνολογικής Κατεύθυνσης στο Τεχνολογικό Λύκειο

Με το προτεινόμενο οργανόγραμμα του νέου Τεχνολογικού Λυκείου δεν έχει πλέον λόγο ύπαρξης η «Τεχνολογική» κατεύθυνση του Γενικού Λυκείου. Η διατήρησή του εκεί μόνο προβλήματα και σύγχυση μπορεί να δημιουργήσει στο μαθητικό πληθυσμό. Άλλα μαθήματα θα διδάσκεται ο μαθητής της τεχνολογικής κατεύθυνσης του Γενικού Λυκείου και άλλα ο μαθητής του Τεχνολογικού Λυκείου; Αντίστοιχα, ο μαθητής του «Τμήματος Γενικής Παιδείας» του Τε.Λ. ποιάς κατευθύνσεως μαθήματα θα διδάσκεται; Ή μήπως σκοπεύει το Υπουργείο (για λόγους ισότιμης αντιμετώπισης) να δώσει το δικαίωμα λειτουργίας όλων των 5 (πέντε) κατευθύνσεων (!!) στο ...Τεχνολογικό Λύκειο; Αν αυτό ήταν στις προθέσεις του, τότε δεν απομένει παρά να ενοποιηθούν και οι δύο τύποι Λυκείου σε ένα !

Είναι λοιπόν προφανές ότι η «Τεχνολογική» κατεύθυνση πρέπει να λειτουργήσει κατ' αποκλειστικότητα και μόνο στο Τεχνολογικό Λύκειο (Καραφύλλη, σ.65, Κερασιώτης σ.69). Στο Γενικό Λύκειο θα λειτουργούν όλες οι άλλες κατευθύνσεις. Η ρύθμιση αυτή δεν συνεπάγεται καμία αλλαγή στο υφιστάμενο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Υπάρχει όμως η διάχυτη εντύπωση ότι δεν είναι στις προθέσεις του Υπουργείου η υποστήριξη του «Τμήματος Γενικής Παιδείας» του Τε.Λ. Υψηλόβαθμο στέλεχος του Υπουργείου δήλωσε δημόσια ότι τέτοια τμήματα δεν θα λειτουργήσουν σε κάθε Τε.Λ. ! Προς τι λοιπόν όλες αυτές οι διακηρύξεις για την αναβάθμισή του; Προς τι όλη αυτή η επέλαση διδασκαλίας μαθημάτων Γενικής Παιδείας σε όλες τις τάξεις του Τε.Λ. ;

Το Υπουργείο θα πρέπει επιτέλους να επιλέξει: ή θα δώσει πραγματική υπόσταση στο Τμήμα «Γενικής Παιδείας του Τε.Λ.» με την μεταφορά σε αυτό της Τεχνολογικής Κατεύθυνσης του Γ.Ε.Λ, ή να καταργήσει εντελώς το τμήμα αυτό, να περιορίσει τα μαθήματα Γενικής Παιδείας σε όλες τις τάξεις του Τε.Λ ενισχύοντας τον καθαρά Επαγγελματικό χαρακτήρα που ήδη έχει.

11. ΕΝΑ απολυτήριο Τεχνολογικού Λυκείου ισότιμο με αυτό του Γενικού

Στην πρόταση της Υπουργού προβλέπεται η χορήγηση από το Τεχνολογικό Λύκειο δύο τύπων απολυτηρίων, «Απολυτηρίου Λυκείου» και «Απολυτηρίου Τεχνολογικού Λυκείου», ανάλογα με το τμήμα που θα επιλέξουν να παρακολουθήσουν στην Γ' Λυκείου («Γενικής Παιδείας» ή «Ειδικότητας» αντίστοιχα). Είναι πραγματικά περίεργο το ίδιο ίδρυμα να δίνει απολυτήριο με δύο τύπους τίτλων και μάλιστα μόνο ο ένας από αυτούς να φέρει το όνομά του («Τεχνολογικό»). Δηλαδή το άλλο τι θα είναι; Απολυτήριο «Γενικού» Λυκείου το οποίο χορηγείται κατά ...παραχώρηση και από το Τεχνολογικό; Σε κάθε περίπτωση πάντως, το Τεχνολογικό Λύκειο θα εξακολουθεί να συνδέει τη φήμη και το κύρος του με το απολυτήριο που φέρει το όνομά του, δηλαδή το ...υποδεέστερο!

Προς άρση λοιπόν κάθε παρεξηγήσεως το Τε.Λ. πρέπει να δίνει μόνο ενός τύπου απολυτήριο, αυτό που θα φέρει και το όνομά του! Οι τελειόφοιτοί του μπορούν να διαχωρίζονται στην Γ' Λυκείου σε «Ομάδα Α'» και «Ομάδα Β'» με δικαιώματα πρόσβασης μέσω πανελλαδικών εξετάσεων σε Α.Ε.Ι. και Α.Τ.Ε.Ι. ή μόνο Α.Τ.Ε.Ι. (κάτι αντίστοιχο με αυτό που ισχύει σήμερα στα ΕΠΑ.Λ.).

Οι απόφοιτοι του ΓΕ.Λ. θα πρέπει επίσης να παίρνουν απολυτήριο «Γενικού Λυκείου» και όχι σκέτο «Λυκείου» (υπονοώντας ότι ΕΝΑ είναι το Λύκειο, το Γενικό, και όλα τα άλλα είναι ...απομιμήσεις) και θα πρέπει να είναι κατοχυρωμένη νομοθετικά η ισοτιμία κάθε τύπου απολυτηρίων Λυκείου ως προς τις προϋποθέσεις που πρόκειται στο μέλλον να τεθούν σε διαγωνισμούς για την πρόσληψη «Αποφοίτων Λυκείου».

Ζητούμε λοιπόν ισότιμα απολυτήρια Λυκείου για όλους τους αποφοίτους της Ανώτερης Β'βάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία θα φέρουν τους διακριτικούς τίτλους:

- Απολυτήριο Γενικού Λυκείου
- Απολυτήριο Τεχνολογικού Λυκείου

12. Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Με την προϋπόθεση ότι η Τεχνολογική κατεύθυνση θα λειτουργεί ΜΟΝΟ στο Τεχνολογικό Λύκειο, η εισαγωγή των αποφοίτων του «Τμήματος Γενικής Παιδείας» του στην τριτοβάθμια θα γίνεται με το ισχύον σύστημα των Πανελλαδικών εξετάσεων μαζί με τους αποφοίτους του Γενικού Λυκείου.

Οι απόφοιτοι όμως του «Τμήματος Ειδικότητας» θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα Α.Τ.Ε.Ι. με ειδικές εξετάσεις για ένα ποσοστό θέσεων που θα πρέπει να προσδιορίζεται από τον συνολικό αριθμό των μαθητών της Γ' τάξης του «τμήματος ειδικότητας» του Τεχνολογικού Λυκείου σε σχέση με το συνολικό αριθμό των μαθητών της Γ' τάξης Γενικού και Τεχνολογικού Λυκείου (Κωνσταντίνου σ. 133, Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.: «Οι Θέσεις της ΟΛΤΕΕ για το Τεχνολογικό Λύκειο»). Η ρύθμιση αυτή είναι απολύτως δίκαιη αν αναλογιστεί κανείς ότι οι μαθητές αυτοί δεν έχουν πρόσβαση σε ΟΛΕΣ τις σχολές

αλλά μόνο στα τμήματα εκείνα που έχουν αντίστοιχες ειδικότητες. Τα ίδια θα πρέπει να ισχύουν για την πρόσβαση στις σχολές υπαξιωματικών του Στρατού – Ναυτικού και Αεροπορίας και στις σχολές της Αστυνομίας, που δεν προβλέπεται στη σημερινή διατύπωση της πρότασης.

Η πρόσβαση των αποφοίτων του «τμήματος ειδίκευσης» του 4^{ου} έτους «χωρίς εξετάσεις με κριτήρια που θα τίθενται από το Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. και τα Α.Τ.Ε.Ι.» μόνο ως κακόγουστη φάρσα ακούγεται, ή χειρότερα, ως άλλοθι για την προσθήκη 6 (έξι) ωρών μαθημάτων ...Γενικής Παιδείας και στο έτος αυτό. Αφού για την συμμετοχή των μαθητών του «Τμήματος Ειδικότητας» της Γ' τάξης του Τε.Λ. στις ειδικές εξετάσεις για τα Α.Τ.Ε.Ι. αρκούν τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που διδάχθηκαν ήδη, είναι απαραίδεκτο, ανήκουστο και εξωφρενικό να προστίθενται επιπλέον μαθήματα Γενικής Παιδείας ακόμη και σε αυτό το «μεταλυκειακού επιπέδου» 4^ο έτος.

Μετά μάλιστα και την επιτυχία τους στις Πανελλαδικές Εξετάσεις Πιστοποίησης οι απόφοιτοι του 4^{ου} έτους του Τε.Λ. ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ να εισαχθούν στα Α.Τ.Ε.Ι. στα αντίστοιχα τμήματα της ειδικότητάς τους, αν και το κυρίαρχο αίτημα των μαθητών και των εκπαιδευτικών της Τ.Ε.Ε. είναι ένα: δώστε Γνώσεις και Επαγγελματικά Δικαιώματα για να δουλέψουν ΑΜΕΣΑ οι Απόφοιτοί μας!

13. Προβολή των Τεχνολογικών Σχολείων μέσω των Μ.Μ.Ε. - Ενημέρωση γονέων και μαθητών

Με δεδομένη την αρνητική ή υποβαθμισμένη εικόνα της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στο ευρύ κοινό, μόνο με εξωστρέφεια, προβολή και άνοιγμα προς την κοινωνία θα καθιερωθεί το Τεχνολογικό Λύκειο στην συλλογική συνείδηση. Είναι σκόπιμη η διοργάνωση ανοικτών εκδηλώσεων, ημερίδων, η άμεση και συνεχής συνεργασία με τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, με τους υποστηρικτικούς φορείς της εκπαίδευσης (ΚΕ.Σ.Υ.Π., ΓΡΑ.Σ.Ε.Π., κατά τόπους γραφεία σχολικών δραστηριοτήτων κ.α.), με τους Δήμους, τους επαγγελματικούς συλλόγους, άλλους τοπικούς (πολιτιστικούς κ.α.) φορείς κ.λπ.. (Σταματιάδης σ.146).

Ακόμη, πρέπει να προωθηθούν ενημερωτικές εκπομπές από τα Μ.Μ.Ε., παραγωγή και διανομή εντύπου υλικού κ.λπ.. Το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο δεν ευνοεί αυτόνομες ενέργειες των Δημόσιων Σχολείων που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως «διαφήμιση». Είναι ωστόσο παράδοξο το γεγονός ότι ενώ υπάρχει η ευχέρεια καταιγιστικής διαφήμισης από ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς που υπόσχονται πτυχία χωρίς (ή με) αντίκρισμα, να μην μπορεί ένα δημόσιο σχολείο να ενημερώσει για τις δυνατότητες που προσφέρει. Θα πρέπει λοιπόν:

- Να αναλάβει το Υπουργείο Παιδείας σχετική πρωτοβουλία ενημέρωσης του κοινού και προβολής του Τεχνολογικού Λυκείου σε ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

- Να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση που θα δώσει τη δυνατότητα σε δυναμικούς συλλόγους διδασκόντων να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να προβάλλουν νόμιμα το δημόσιο σχολείο που υπηρετούν.

Επίσης, κάθε άνοιξη στα πλαίσια του επαγγελματικού προσανατολισμού να θεσμοθετηθούν υποχρεωτικές εκπαιδευτικές επισκέψεις των μαθητών της Γ' τάξης του Γυμνασίου και της Α' και Γ' τάξης του Γενικού Λυκείου που θα «ξεναγούνται» στα Τεχνολογικά Λύκεια της περιοχής τους και θα ενημερώνονται για τις ειδικότητες που λειτουργούν, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα εργαστήρια, τα επαγγελματικά δικαιώματα και τις προοπτικές των αποφοίτων των Τε.Λ. Μπορούν επίσης να διοργανώνονται εκθέσεις όπου θα παρουσιάζεται η εργαστηριακή δουλειά των μαθητών στο κοινό, όπως αυτή στα πλαίσια της παρούσας Ημερίδας (Τσαπουρνάς σ.142). Άλλωστε, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας των Σ.Ε.Κ. προβλέπεται η πραγματοποίηση έκθεσης πεπραγμένων στο τέλος της σχολικής χρονιάς στην ευρεία έννοια της οποίας εντάσσεται και μια τέτοια δραστηριότητα.

Κάθε σχολείο της Τ.Ε.Ε. πρέπει απαραίτητως να διαθέτει, όπως προβλέπεται, ιστοσελίδα στο Π.Σ.Δ. για να αναρτά και να δημοσιεύει νέα, ανακοινώσεις, δραστηριότητες, προγράμματα κ.λπ. για ενημέρωση της κοινής γνώμης. Θα πρέπει να οριστεί ένας εκπαιδευτικός που να ενημερώνει διαρκώς την ιστοσελίδα αυτή. Είναι ακόμη σκόπιμο να δημιουργηθεί στήλη με τίτλο π.χ. «Τα Νέα της Τ.Ε.Ε.» στην ιστοσελίδα του κάθε Δήμου.

14. Τμήματα Αποφοίτων Γενικού Λυκείου στο Τεχνολογικό Λύκειο

Για τους αποφοίτους του Γενικού Λυκείου που δεν συνεχίζουν τις σπουδές τους στην Γ' βάρθμια Εκπαίδευση, τίθεται ένα σοβαρό πρόβλημα επαγγελματικού προσανατολισμού και ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Η «κατάρτιση» που παρέχουν τα Ι.Ε.Κ. προβάλλεται ως εναλλακτική διέξοδος, αλλά σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση, η οποία πρέπει να παρέχεται απολύτως και μόνο στα πλαίσια της ανώτερης Β' βάρθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή του Τεχνολογικού Λυκείου. σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (Σταμπολίδης σ.30-31).

Το πρόβλημα είναι υπαρκτό και το αντιμετωπίζουμε καθημερινά στα σχολεία της Τ.Ε.Ε. (ΕΠΑ.Λ. και ΕΠΑ.Σ.) όπου προσέρχονται όχι μόνο απόφοιτοι κάθε τύπου Λυκείου, αλλά και πτυχιούχοι της Γ' βάρθμιας Εκπαίδευσης που μετά από χρόνια σπουδών αναπροσανατολίζουν τους στόχους και τη ζωή τους καθώς αντιμετωπίζουν εργασιακό αδιέξοδο. Θα πρέπει λοιπόν να ληφθεί μέριμνα για τους μαθητές αυτούς ώστε να διευκολυνθούν στην παρακολούθηση του προγράμματος του σχολείου.

Η πρακτική που ακολουθείται σήμερα, δηλαδή η ένταξή τους στο πρόγραμμα του ΕΠΑ.Λ. (με απαλλαγή τους από τα μαθήματα Γενικής Παιδείας), μόνο προβλήματα δημιουργήσε και αποδείχθηκε στην πράξη ελάχιστα ελκυστική και καθόλου λειτουργική.

Το πρόγραμμά τους παρουσιάζει κενά (τις ώρες που οι λοιποί μαθητές παρακολουθούν μαθήματα Γ.Π.), δεν έχουν σταθερό ωράριο καθημερινά, η ηλικία τους δεν συμβαδίζει με αυτήν των υπολοίπων μαθητών, ο υπεύθυνος καθηγητής του τμήματος αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες στην παρακολούθηση της φοίτησής τους σε ημερήσια βάση, κ.λπ..

Δεδομένων λοιπόν των εκπαιδευτικών προσόντων, της ηλικίας αλλά και των αναγκών για εργασιακή ένταξη των αποφοίτων του Γενικού Λυκείου προτείνεται η δημιουργία αμιγών τμημάτων αποφοίτων μέσα στο Τε.Λ. με τα εξής χαρακτηριστικά (Σεϊτανίδου-Αμπόνης, σ.93):

- Τριετής φοίτηση χωρίς μαθήματα Γενικής Παιδείας (αμιγές πρόγραμμα με μαθήματα μόνο ειδικότητας). (Β', Γ' και Δ' τάξη του Τε.Λ.)
- Έμφαση στην Απογευματινή ή Εσπερινή λειτουργία των τμημάτων αυτών καθώς οι μαθητές αυτοί βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία και ήδη εργάζονται ή βρίσκονται σε αναζήτηση εργασίας

15. Κατάρτιση

Πρέπει να ξεκαθαρίσει νομοθετικά το πλαίσιο της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:

- α) η Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται απολύτως και μόνο στα πλαίσια του Τεχνολογικού Λυκείου, το οποίο θα παρέχει πτυχία επίπεδου 2 με ενδοσχολικές εξετάσεις και επίπεδου 3 με Πανελλαδικές Εξετάσεις «πιστοποίησης».
- β) η Κατάρτιση παρέχεται μόνο από τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα οποία παρέχουν πτυχία επίπεδου 3+ με επιπλέον εξετάσεις πιστοποίησης.

Ο σαφής αυτός διαχωρισμός θα βάλει τις βάσεις για ξεκαθάρισμα στο χώρο της Τ.Ε.Ε. και των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων της. Δεν είναι δυνατόν να δίδεται πτυχίο επίπεδου 3+ σε κάποιον που δεν έχει λάβει προηγουμένως τα δύο προαπαιτούμενα πτυχία (επίπεδου 2 και 3). Επίσης, Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση μπορεί να παρέχει αποκλειστικά και μόνο το Υπουργείο Παιδείας, ενώ Κατάρτιση μπορούν να παρέχουν και άλλοι φορείς.

Εξάλλου, η Κατάρτιση μόνη της – χωρίς δηλαδή να στηρίζεται σε προηγούμενη Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση – αποδεικνύεται εκ των πραγμάτων «τυφλή», χρονοβόρα, μονομερής, αντιπαραγωγική και χωρίς ευελιξία, αφού παρέχει πολύ περιορισμένο πεδίο γνώσεων γύρω από το αντικείμενο κατάρτισης, ενώ για το ευρύ γνωστικό πλαίσιο του αντικείμενου αυτού επικρατεί πλήρης άγνοια. Αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα ευελιξίας στην επαγγελματική ζωή του εργαζόμενου, καθώς όταν κληθεί να εργασθεί σε παραπλήσιο αντικείμενο δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί, και θα χρειασθεί ...εκ νέου κατάρτιση. Η «ευελιξία» στη διαδικασία της μάθησης δεν μπορεί να αντιστρατεύεται την «ευελιξία» του αποφοίτου στην αγορά εργασίας.

16. Φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Η λειτουργία Τεχνολογικών Λυκείων σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνεται υπό την ευθύνη άλλων Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ. Η μέχρι σήμερα λειτουργία σχολείων τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης έχει δείξει ότι στα σχολεία των άλλων Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ. αφενός δεν εφαρμόζεται η υπάρχουσα νομοθεσία και αφετέρου τους δίδονται προνόμια που αποβαίνουν σε βάρος πάντα των σχολείων του Υπουργείου Παιδείας. Πρέπει επιτέλους να αναμορφώσουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Εκπαίδευση παρέχεται μόνο από το Υπουργείο Παιδείας. Όλα τα άλλα παραγωγικά Υπουργεία μπορούν να παρέχουν μόνο Κατάρτιση (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.: «Οι Θέσεις της ΟΛΤΕΕ για το Τεχνολογικό Λύκειο»).

17. Διοικητική οργάνωση της Τ.Ε.Ε.

17.1. Κεντρική Διοίκηση - όργανα

Ιστορικά, η τεχνική εκπαίδευση διέπρεψε και παρήγαγε στελέχη διοικούμενη και ελεγχόμενη από ανεξάρτητη διοικητική πυραμίδα. Σε μεγάλο αριθμό τεχνολογικά προηγμένων χωρών, η Τεχνική Εκπαίδευση, υπάγονται σε ιδιαίτερο Υφυπουργείο ή Εκπαιδευτική Γραμματεία. Επίσης, σήμερα λειτουργούν Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, Επαγγελματών ή Κατάρτισης στα άλλα Ελληνικά παραγωγικά Υπουργεία (πχ Εργασίας, Υγείας, κ.λπ.) μόνο στο Υπουργείο Παιδείας δεν υφίσταται Διεύθυνση Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης! Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, η ενιαία διοικητική πυραμίδα και τα κοινά συλλογικά περιφερειακά όργανα, να προσπαθούν να εφαρμόσουν την ίδια πολιτική εκπαίδευσης και τις ίδιες διοικητικές διαδικασίες στη Γενική και στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση, δηλαδή σε δύο εντελώς διαφορετικά συστήματα, με αποτελέσματα πάντοτε σε βάρος της Τ.Ε.Ε.

Οι λόγοι που συνηγορούν στην ίδρυση ανεξάρτητης Διεύθυνσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι:

- Η μεγάλη διασπορά των Τεχνικών σχολείων
- Ο σημαντικός αριθμός των σχολείων αυτών
- Το σημαντικό μαθητικό δυναμικό
- Ο σημαντικός αριθμός τομέων και διαφορετικών ειδικοτήτων με τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν τα προγράμματα σπουδών και η διδασκαλία των μαθημάτων τους
- Ο σημαντικός αριθμός διαφορετικών κλάδων και ειδικοτήτων των εκπαιδευτικών
- Η πολυπλοκότητα ανάθεσης μαθημάτων μεταξύ των διαφορετικών κλάδων της ίδιας ειδικότητας
- Οι αυξημένες ανάγκες των σχολείων αυτών σε εργαστηριακούς χώρους και εξοπλισμό

- Η καλύτερη οργάνωση των Σ.Ε.Κ. και ο εκσυγχρονισμός τους, στα πλαίσια μάλιστα του ευρύτερου ρόλου που επιφυλάσσει για αυτά το Υπουργείο
- Η άμεση επαφή με την αγορά εργασίας που πρέπει να έχουν τα σχολεία αυτά
- Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων που πρέπει να παρακολουθούνται και να κατοχυρώνονται, και
- Η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας

(Κωνσταντίνου σ.131)

Τα Κεντρικά και Περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Δ.Ε. και Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) αποτελούνται από μέλη που προέρχονται από την Γενική Εκπαίδευση και, ως εκ τούτου, αδυνατούν να αντιληφθούν τα προβλήματα της Τ.Ε.Ε. που προκύπτουν από την πληθώρα και τις ιδιαιτερότητες των ειδικοτήτων της, την πληθώρα των κλάδων των εκπαιδευτικών και της διαδικασίας αναθέσεων των μαθημάτων, τις ανάγκες σε εργαστηριακό εξοπλισμό, κ.λπ.. Στη σύνθεση των Συμβουλίων αυτών δεν συμμετέχει θεσμικά ούτε ο προϊστάμενος των γραφείων Ε.Ε. (όπου αυτά υφίστανται και λειτουργούν). Ακόμη και οι Αιρετοί Εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών στα συμβούλια αυτά προέρχονται σε συντριπτικά ποσοστά από τους εκπαιδευτικούς της Γενικής εκπαίδευσης, λόγω της αριθμητικής υστέρησης των εκπαιδευτικών της Τ.Ε.Ε. σε σχέση με αυτόν της Γενικής εκπαίδευσης (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.).

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι να δημιουργούνται έντονες ανισότητες στην επίλυση προβλημάτων των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών της Τ.Ε.Ε. Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμη και στην κάλυψη των λειτουργικών κενών στις σχολικές μονάδες για τις τεχνικές ειδικότητες, τα σχολεία της Τ.Ε.Ε. εξετάζονται τελευταία. Αφού δηλαδή ολοκληρωθεί η διαδικασία σε όλα τα άλλα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Συνεπώς, είναι επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας αυτοτελούς διοικητικής πυραμίδας της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην εποπτεία της οποίας θα υπάγονται όλες οι σχολικές μονάδες Τ.Ε.Ε. που σήμερα είναι διεσπαρμένες σε διάφορα Υπουργεία, Νομικά πρόσωπα και φορείς – με ίδρυση:

- Διεύθυνσης Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην κεντρική υπηρεσία του Υ.Π.Δ.Μ.Θ.,
- Τμήματος Επιστημονικής Καθοδήγησης στις Περιφερειακές Δ/σεις Εκπαίδευσης,
- Δ/σεις Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης σε επίπεδο νομού, καθώς και
- αντίστοιχων Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Τ.Ε. και Π.Υ.Σ.Τ.Ε.).

(Ο.Λ.Τ.Ε.Ε., Κωνσταντίνου σ.134-135)

Επικουρικά – και μόνο ως προσωρινό μέτρο – θα πρέπει:

- να ιδρυθούν Γραφεία ΕΕ σε κάθε Διεύθυνση Β'βάθμιας εκπαίδευσης

- να προστεθεί ένα ακόμα αιρετό μέλος στα Π.Υ.Σ.Δ.Ε., το οποίο θα προέρχεται αποκλειστικά από τις Ενώσεις των κατά τόπους Λειτουργιών της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Τ.Ε.Ε.)

(Κωνσταντίνου σ.130,134)

17.2. Ενίσχυση της διοικητικής λειτουργίας των Σχολείων

Εκτός από την καθαρά εκπαιδευτική διαδικασία, τα σχολεία επιβαρύνονται με μεγάλο φόρτο γραμματειακής και αρχειακής εργασίας. Η εργασία αυτή εξυπηρετείται από τους εκπαιδευτικούς εναλλάξ, οι οποίοι όμως συχνά μετακινούνται από τις θέσεις τους για να καλύψουν διδακτικές ανάγκες των σχολείων. Τα σχολεία μας όμως αποτελούν Δημόσιες Υπηρεσίες με μεγάλη καθημερινή διοικητική επαφή με το κοινό. Στην Διοίκηση χρειάζεται συνέχεια και ειδική γνώση διαχείρισης, τα οποία εκ των πραγμάτων βαρύνουν τον Διευθυντή του κάθε σχολείου. Οι συνάδελφοι παρέχουν υπηρεσίες βοηθού αλλά η Γραμματεία δεν έχει συνέχεια, ούτε εξειδικευμένο προσωπικό. Είναι απαραίτητο λοιπόν να ενισχυθεί η διοικητική λειτουργία των σχολείων:

- α) η σύνταξη Μνημονίου διαχείρισης της Γραμματείας και του Αρχείου του σχολείου (τύπου ISO), με πρότυπα εγγράφων, διαδικασιών, κ.λπ..
- β) η πρόσληψη μόνιμου διοικητικού προσωπικού επιφορτισμένου με την ευθύνη της βασικής γραμματειακής λειτουργίας του σχολείου.

18. Τομείς και Ειδικότητες

18.1. Περιεχόμενο «καλαθιού Τομέων και Ειδικοτήτων»

Το «καλάθι Τομέων και Ειδικοτήτων» που θα λειτουργούν στο Τεχνολογικό Λύκειο θα πρέπει να περιέχει αρχικά όλους τους Τομείς και τις Ειδικότητες που λειτουργούν αυτή την στιγμή στα ΕΠΑ.Λ. και τις ΕΠΑ.Σ.

Στο Συμβούλιο Διά Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση που θα εισηγείται το περιεχόμενο του «καλαθιού» στο Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να συμμετέχει εκπρόσωπος από την Ομοσπονδία των εκπαιδευτικών μας (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.: «Οι Θέσεις της ΟΛΤΕΕ για το Τεχνολογικό Λύκειο»). Οι εκπαιδευτικοί αποτελούν τον κύριο μοχλό εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής, γνωρίζουν όλες τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει κάθε ειδικότητα και τα προβλήματα που εμφανίζονται και επομένως έχουν άποψη «από πρώτο χέρι» για τα τεκταινόμενα στον χώρο της Τ.Ε.Ε.

18.2. Έγκριση και Λειτουργία Τομέων και Ειδικοτήτων σε κάθε Τε.Λ.

Για τους ίδιους λόγους, είναι επίσης απαραίτητο να θεσμοθετηθεί η συμμετοχή εκπροσώπου της Ομοσπονδίας ή των τοπικών Ενώσεων μας στις Περιφερειακές Επιτροπές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (οι οποίες θα εγκρίνουν τους τομείς και τις ειδικότητες που θα λειτουργήσουν σε κάθε Τεχνολογικό Λύκειο μετά από σχετική εισήγηση των Περιφερειακών Συμβουλίων) όπως ίσχυε μέχρι σήμερα για τις Νομαρχιακές Επιτροπές Παιδείας (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.: «Οι Θέσεις της ΟΛΤΕΕ για το Τεχνολογικό Λύκειο»).

18.3. Ιδρυτική πράξη κάθε Τε.Λ.

Στην ιδρυτική πράξη του κάθε Τεχνολογικού Λυκείου θα πρέπει να υπάρχουν περισσότερες (αν όχι όλες) ειδικότητες από αυτές που αναμένεται να λειτουργήσουν άμεσα, ώστε δυνητικά να είναι δυνατή η ανάπτυξή τους στο μέλλον χωρίς πρόσθετες διοικητικές πράξεις. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα σε δυναμικούς Διευθυντές σχολικών μονάδων και Συλλόγους Διδασκόντων να αναπτύξουν σχετικές πρωτοβουλίες.

18.4. Ολιγομελή τμήματα ή Επιλογή του Τομέα φοίτησης αμέσως με την εγγραφή του μαθητή στην Α' τάξη.

Οι μαθητές της Τ.Ε.Ε. επιλέγουν την ειδικότητα στην οποία θέλουν να φοιτήσουν και στη συνέχεια μεταξύ των Σχολείων στα οποία λειτουργεί η ειδικότητα της αρεσκείας τους επιλέγουν το κοντινότερο στον τόπο κατοικίας τους. Μετά από αυτό, έχουν την πεποίθηση ότι θα σπουδάσουν και θα αποφοιτήσουν από το σχολείο που επέλεξαν.

Είναι λοιπόν απολύτως απαραίτητο:

- Ο μαθητής να επιλέγει τον Τομέα που θα σπουδάσει αμέσως με την εγγραφή του στην Α' τάξη του Τε.Λ., ώστε να γνωρίζει ευθύς εξ αρχής (τόσο ο ίδιος όσο και το εκπαιδευτικό σύστημα) ότι το τμήμα που θα δημιουργηθεί στον συγκεκριμένο Τομέα θα έχει τον απαραίτητο ελάχιστο αριθμό μαθητών και κατά συνέπεια θα λειτουργήσει για τα επόμενα τρία χρόνια, ή θα είναι ολιγομελές και θα καταργηθεί.
- Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να αποδεχθούμε τη λειτουργία των ολιγομελών τμημάτων στην Β' και Γ' τάξη του Τε.Λ. αφού οι 20 ή 24 μαθητές της Α' τάξης θα μοιράζονται στους 4 (τέσσερεις) Τομείς της Β' τάξης και επομένως ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα Τομέα της Β' τάξης δεν θα υπερβαίνει τους 5 (πέντε) ή 6 (έξι) !

Σε κάθε περίπτωση, είναι παιδαγωγικά απαραίτητο να εξαναγκάζουμε τους μαθητές που έχουν εγγραφεί και έχουν φοιτήσει για μία ή και δύο χρονιές σε ένα σχολείο να μεταφερθούν σε ένα άλλο, επειδή το υπάρχον σύστημα αδυνατεί να αντιληφθεί ΑΜΕΣΑ ότι κάποια τμήματα ενός Τομέα στη Β' τάξη ή μιας Ειδικότητας στην Γ' τάξη θα είναι ολιγομελή, και ως εκ τούτου δε θα λειτουργήσουν. Στην περίπτωση αυτή, , θα υποχρεωθούν οι μαθητές εν μέσω της φοίτησής τους (την 2^η ή την 3^η χρονιά) σε αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος, πράγμα που πολλές φορές τους οδηγεί στην

εγκατάλειψη του Σχολείου! Είναι απαράδεκτο να δημιουργείται τέτοιου είδους αναστάτωση σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς, που μόνο τις αστοχίες του εκπαιδευτικού συστήματος μπορεί να αναδείξει, προκαλώντας την έντονη κοινωνική κατακραυγή και απαξίωση του Σχολείου.

19. Χωροθέτηση των ειδικοτήτων στα Τεχνολογικά Λύκεια

Για να λειτουργήσει το Τεχνολογικό Λύκειο είναι απαραίτητο να υπάρχει σημαντικός αριθμός διαφορετικών ειδικοτήτων ανά σχολείο σε όλη την επικράτεια (και σε διαφορετικές περιοχές των μεγάλων πόλεων) ώστε να δίδεται η δυνατότητα στον μαθητικό πληθυσμό να φοιτά στο σχολείο αυτό χωρίς απαγορευτικό κόστος μετακινήσεων ή και μετεγκατάστασης! Σε κάθε άλλη περίπτωση είναι προδιαγραμμένη η αποτυχία όλου του εγχειρήματος (Ανανίδου σ.114).

20. Αριθμός μαθητών

Στα σχολεία της Τ.Ε.Ε. δεν μπορεί να γίνεται λόγος μόνο για τον ελάχιστο αριθμό μαθητών προκειμένου να εγκριθεί η λειτουργία του τμήματος ειδικότητας, αλλά και ο μέγιστος αριθμός που μπορούν να παρακολουθούν αποτελεσματικά τα εργαστηριακά μαθήματα. Επίσης συντρέχουν ειδικοί λόγοι για τους οποίους δεν μπορούν να εφαρμόζονται στα σχολεία μας οι αρχές που χρησιμοποιούνται για τα σχολεία Γενικής εκπαίδευσης. Τα σχολεία της Τ.Ε.Ε. είναι σχολεία ειδικότητας. Είναι αναπόφευκτο λοιπόν στην Β' και Γ' τάξη ο αριθμός των μαθητών να βαίνει μειούμενος εφόσον οι μαθητές της Α' τάξης χωρίζονται σε τμήματα Τομέων και Ειδικοτήτων, σε αντίθεση με τα Γ.Ε.Λ. που ο αριθμός των μαθητών παραμένει σταθερός σε όλες τις τάξεις.

20.1. Σχολεία Τ.Ε.Ε. με θηριώδη σε μέγεθος Α' τάξη:

Για να έχουμε λοιπόν «επαρκή» αριθμό μαθητών στις ανώτερες τάξεις θα πρέπει να υπάρχει μία θηριώδης Α' τάξη που να τις προμηθεύει με μαθητές. Αυτό συνεπάγεται ένα τεράστιο σχολείο το οποίο όμως δεν μπορεί να λειτουργήσει για πραγματικούς λόγους. Δεν υπάρχει όμως όλος αυτός ο πληθυσμός που να μπορεί τροφοδοτήσει ένα τέτοιο σχολείο σε κάθε περιοχή της χώρας. Ακόμη, τα σχολεία δεν έχουν τις αναγκαίες υποδομές σε χώρο, (αίθουσες, βιβλιοθήκες, εργαστήρια, προαύλιο κ.λπ.), εξοπλισμό, διδακτικό προσωπικό, για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες όλων αυτών των μαθητών που θα συνωστίζονται εκεί.

20.2. Περίοδος «καταξίωσης»

Για να λειτουργήσει αποτελεσματικά μια ειδικότητα σε ένα σχολείο χρειάζεται μια περίοδος ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού και «καταξίωσής» της. Θα πρέπει λοιπόν να δίνεται η δυνατότητα να λειτουργούν κάποιες ειδικότητες με ολιγομελή τμήματα για ένα εύλογο χρονικό διάστημα (π.χ. τουλάχιστον δύο ετών) ώστε να

διαπιστωθεί στην πράξη η δυνατότητα ή όχι ανάπτυξής τους. Όπως λέει και ο λαός μας «για να μπει πελάτης στο μαγαζί, πρέπει το μαγαζί να είναι ανοιχτό...».

20.3. Κοινωνικές επιπτώσεις

Οι μαθητές που φοιτούν σήμερα στα σχολεία της Τ.Ε.Ε. δεν προέρχονται ασφαλώς από τα ανώτερα οικονομικά και κοινωνικά στρώματα. Οι εκπαιδευτικοί της Τ.Ε.Ε. αντιμετωπίζουμε καθημερινά σοβαρά προβλήματα μαθητών που προέρχονται από το οικογενειακό τους περιβάλλον. Τόσο από παιδαγωγική όσο και από μορφωτική άποψη, ο μικρός αριθμός μαθητών εξυπηρετεί καλύτερα τον αποτελεσματικό ρόλο του σχολείου στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών αυτών. Μεγάλα τμήματα σημαίνει αποπροσωποποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και δημιουργία περιβάλλοντος κατάλληλου για ανάπτυξη αντικοινωνικών συμπεριφορών με συνέπεια τεράστιο κοινωνικό και οικονομικό κόστος, τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα.

20.4. Ειδικές απαιτήσεις εργαστηριακών μαθημάτων

Η διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων θέτει τρεις επιπλέον παράγοντες στον μέγιστο αριθμό μαθητών που μπορούν να εξυπηρετηθούν:

α) Χωρητικότητα. Τα εργαστήρια των ειδικοτήτων διαθέτουν ένα συγκεκριμένο αριθμό θέσεων εργασίας.

β) Παράγοντες Ασφαλείας. Στα εργαστήρια υπάρχει και σοβαρό θέμα ασφάλειας τόσο των μαθητών και των καθηγητών όσο και των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται. Σε πολλά από αυτά χρησιμοποιείται ηλεκτρικό ρεύμα, φωτιά και χημικές ουσίες. Οι μαθητές χρησιμοποιούν τόνους και ηλεκτροσυγκολλήσεις, κατασκευάζουν ηλεκτρικά κυκλώματα και ηλεκτρικές μηχανές, χρησιμοποιούν χημικά αντιδραστήρια ή βαφές. Θα πρέπει λοιπόν να εποπτεύονται αποτελεσματικά για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και άρα πρέπει να διατηρείται μικρή η αναλογία μαθητών προς τους διδάσκοντες εκπαιδευτικούς.

γ) Μαθησιακοί παράγοντες. Η αποτελεσματική διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων προϋποθέτει περιορισμένο αριθμό μαθητών. Είναι εντελώς διαφορετική η «παράδοση» ενός θεωρητικού μαθήματος όπου ο καθηγητής «απευθύνεται» προς ένα «ακροατήριο», από την διδασκαλία ενός εργαστηριακού μαθήματος όπου ο εκπαιδευτικός πρέπει να εστιάσει στο έργο του κάθε ενός εκ των μαθητών, να δίνει σαφείς εντολές, να παρακολουθεί προσεκτικά την πορεία της εργασίας και να παρεμβαίνει διορθωτικά.

(Ανανίδου σ.115-116)

20.5. Ελάχιστα αλλά και μέγιστα όρια αριθμού μαθητών

α) Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία τμήματος ειδικότητας πρέπει να προσδιοριστεί σε 8 (οκτώ) μαθητές.

- β) Ο μέγιστος αριθμός μαθητών πρέπει να προσδιοριστεί:
- σε 20 (είκοσι) μαθητές στα θεωρητικά μαθήματα, και
 - σε 10 (δέκα) μαθητές στα εργαστηριακά μαθήματα (πέραν του οποίου θα πρέπει να υπάρχει και 2^{ος} εκπαιδευτικός μέσα στο εργαστήριο).
- γ) Η λειτουργία του τμήματος ειδίκευσης (4^ο έτος) πρέπει να νοείται ως φυσική συνέχεια του αντίστοιχου τμήματος του 3^{ου} έτους, δεδομένου ότι εκ των πραγμάτων είναι απαραίτητη η παρακολούθησή του για να λάβει το πτυχίο επιπέδου 3 και να εργασθεί (επίπεδο πτυχίου που μέχρι σήμερα λάμβανε με την αποφοίτησή του από το ΕΠΑ.Λ.). Να δοθεί επομένως η δυνατότητα στους μαθητές να συνεχίσουν τις σπουδές τους χωρίς να προσδιορίζεται ελάχιστος αριθμός μαθητών.

21. Μαθήματα και Ωρολόγια Προγράμματα σπουδών

Για να στηθεί ένα πρόγραμμα σπουδών στην Τ.Ε.Ε. θα πρέπει πρώτα να αποφασιστεί και να προσδιοριστεί το επίπεδο γνώσεων που αντιπροσωπεύονται από το παρεχόμενο πτυχίο (βλ. Επαγγελματικά Περιγράμματα).

21.1. Α' ΤΑΞΗ

- α) Η πρόθεση του Υπουργείου να διασφαλίσει την κινητικότητα των αποφοίτων της Α' τάξης μεταξύ των δύο τύπων Λυκείου δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υποβαθμίσει το καθαρά τεχνολογικό χαρακτήρα της Α' τάξης του Τε.Λ. Είναι σοφό λοιπόν να διατηρηθεί η υπάρχουσα φιλοσοφία στην σταδιακή οικοδόμηση της γνώσης που έχουν τα σημερινά ΕΠΑ.Λ., διαρθρωμένη σε Κύκλους (Α' τάξη), Τομείς (Β' τάξη) και Ειδικότητες (Γ' τάξη), προσαρμοσμένη βέβαια στα νέα δεδομένου του Τεχνολογικού Λυκείου.

Τα μαθήματα «Επιλογής-Προσανατολισμού» θα πρέπει να οργανωθούν σε Κύκλους (με δυνατότητα κάποιο μάθημα να καλύπτει περισσότερους από ένα Κύκλους). Ο μαθητής της Α' τάξης θα επιλέγει τα επιλεγόμενα μαθήματα από τον «Κύκλο» που τον ενδιαφέρει με βάση τον Τομέα που επιθυμεί να παρακολουθήσει στην Β' τάξη. Η επιλογή αυτή έχει ως στόχο το να εισαχθεί σταδιακά στο γνωστικό αντικείμενο της επιλογής του από το 1^ο έτος των σπουδών του. Ωστόσο, η επιλογή αυτή δεν θα είναι περιοριστική για την επιλογή του Τομέα στην Β' τάξη, δεδομένου ότι και ο συμμαθητής του της Α' τάξης του Γ.Ε.Λ. που εγγράφεται στην Β' τάξη του Τε.Λ. θα μπορεί να επιλέγει ελεύθερα όποιον τομέα επιθυμεί. Όσοι μαθητές όμως έχουν σαφή προσανατολισμό από την αρχή, είναι άσοφο να μην καθοδηγούνται σωστά και να οικοδομούν τη γνώση τους με μια λογική προοπτική.

Ενδεικτικά, προτείνουμε να οργανωθούν σε «Κύκλους» τα προτεινόμενα από το Υπουργείο μαθήματα ως εξής:

Κύκλος	Μάθημα Επιλογής - Προσανατολισμού
Α. Τεχνολογικός	Βασικές Εφαρμογές Μηχανολογίας
	Βασικές Εφαρμογές Ηλεκτρολογίας – Ηλεκτρονικής
	Δομικά Έργα ;;
	Ελεύθερο Σχέδιο ;;
	άλλο ;;
Β. Υπηρεσιών	Αγωγή Υγείας – Πρώτες Βοήθειες
	Αρχές Προσχολικής Παιδαγωγικής
	Βασικές Αρχές Τουριστικής Ανάπτυξης
Γ. Ναυτικός – Ναυτιλιακός	Ναυτική Τέχνη
	Βασικές Εφαρμογές Μηχανολογίας ;;
	Βασικές Εφαρμογές Ηλεκτρολογίας – Ηλεκτρονικής ;;
	άλλο ;;

Στα επιλεγόμενα μαθήματα θα πρέπει να προστεθούν και επιπλέον μαθήματα που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των τομέων «Δομικών Έργων» και «Εφαρμοσμένων Τεχνών» (π.χ. Δομικά Έργα, Ελεύθερο Σχέδιο, κ.λπ.) για τους οποίους δεν υπάρχει καμιά πρόβλεψη επιλογής εισαγωγικών μαθημάτων. Αντίστοιχα, θα μπορούσε να προστεθεί και κάποιο μάθημα που να αφορά στην Ναυτική Τέχνη.

- β) Στον παραπάνω πίνακα δεν συμπεριλήφθηκε το «Σχέδιο» ως επιλεγόμενο μάθημα γιατί θεωρούμε ότι η διδασκαλία του πρέπει να είναι υποχρεωτική! Εκτός του γεγονότος ότι είναι προαπαιτούμενο για πολλές ειδικότητες, το σχέδιο είναι μια διεθνής γλώσσα επικοινωνίας απαραίτητη όχι μόνο για τους μαθητές του Τε.Λ. αλλά και του ΓΕ.Λ. Ακόμη και εάν ποτέ στην υπόλοιπη ζωή του δεν χρειασθεί ένας μαθητής να σχεδιάσει κάτι, θα έρθει σε καθημερινή επαφή με το «Σχέδιο» με τη μορφή οδικών και γεωγραφικών χαρτών, διαγραμμάτων, σχεδίων πόλης, τοπογραφικών σχεδίων, σχεδίων κατοικίας, αντικειμένων, κατασκευών, εγκαταστάσεων και συσκευών. Στα σχολεία αντιμετωπίζουμε την δυσκολία των μαθητών να κατανοήσουν τα σχέδια διαφυγής σε περίπτωση πυρκαγιάς, κ.λπ.. Μεθαύριο θα συναλλαχθούν με βάση κάποια σχέδια. Δεν είναι δυνατόν να αγνοούν παντελώς την έννοια της «κάτοψης», της «τομής», της «όψης», της «κλίμακας»!
- γ) στην πρόταση του Υπουργείου προβλέπονται 4 (τέσσερις) ώρες για Μαθήματα Γενικής Παιδείας (Υποστήριξης), ενταγμένα στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου και υποχρεωτικά για όσους μαθητές κριθούν ότι τα έχουν ανάγκη.

Η ρύθμιση αυτή προϋποθέτει την παραδοχή ότι οι μαθητές του Τε.Λ. είναι αποδεδειγμένα «αδύνατοι» μαθητές στην πλειοψηφία τους, και επομένως θα χρειασθούν απαραίτητως «μαθήματα υποστήριξης» στη Γλώσσα και τα Μαθηματικά. Μήπως όμως οι μαθητές αυτοί δεν είναι απόφοιτοι Γυμνασίου; Και σε τι διαφέρουν από τους μαθητές της Α' τάξης του ΓΕ.Λ.; Από το ίδιο Γυμνάσιο δεν αποφοίτησαν; Γιατί λοιπόν δεν προβλέπεται η ίδια διαδικασία και για τους μαθητές της Α' τάξης του ΓΕ.Λ.;

Δυστυχώς, παρά τις εξαγγελίες για την αναβάθμιση του Τε.Λ., αυτό σχεδιάζεται αναπαράγοντας τις ίδιες πάγιες προκαταλήψεις ότι δηλαδή αυτό απευθύνεται στους μαθητές Β' κατηγορίας ενώ οι μαθητές Α' κατηγορίας θα επιλέξουν όλοι το ΓΕ.Λ. !

Κανείς δεν αρνείται ότι πολλοί μαθητές αποφοιτούν από το Γυμνάσιο με μεγάλα μαθησιακά κενά και ελλείψεις. Αντί όμως να τα αντιμετωπίσουμε στο Λύκειο, είναι προτιμότερο να αναζητήσουμε στο Γυμνάσιο τις αιτίες του προβλήματος και εκεί να τις καταπολεμήσουμε – στη ρίζα τους!

Προτείνουμε λοιπόν αυτά τα «μαθήματα υποστήριξης» στη Γλώσσα και τα Μαθηματικά να διδάσκονται στην Α' στη Β' και στη Γ' Τάξη του Γυμνασίου'

- δ) Οι 4 (τέσσερις) αυτές ώρες του ωρολογίου προγράμματος θα πρέπει να διατεθούν για την διδασκαλία του Σχεδίου (3 ώρες) και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (1 ώρα). Η επιχειρηματολογία για την ανάγκη διδασκαλίας του πρώτου αναπτύσσεται παραπάνω. Το δεύτερο πρέπει να διδαχθεί στην Α' τάξη καθώς μετά την αποφοίτησή του από αυτή, ο μαθητής θα λάβει τις οριστικές αποφάσεις για το μέλλον του (επιλογή Τομέα ή μεταπήδηση στο ΓΕ.Λ.).

21.2. Β' ΤΑΞΗ

- α) στην πρόταση του Υπουργείου προβλέπονται και πάλι 4 (τέσσερις) ώρες για Μαθήματα Υποστήριξης, με τους ίδιους όρους που εφαρμόζονται και στην Α' τάξη. Εδώ πλέον πρόκειται για την αποκορύφωση του παραλογισμού! Όχι μόνο παραδεχόμαστε ότι απέτυχαν οι υφιστάμενες δομές του Γυμνασίου, αλλά ότι θα έχουν αποτύχει και οι νέες δομές του νέου Τε.Λ. και το πρόβλημα δεν θα έχει επιλυθεί ούτε και μετά από την υποχρεωτική διδασκαλία των όμοιων Μαθημάτων Υποστήριξης στην Α' τάξη του. Με αυτή τη λογική θα πρέπει οι μαθητές να υποστούν αυτή τη δοκιμασία και στην Γ' τάξη και – γιατί όχι – και μετά την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση! Μήπως δεν έχει διαπιστωθεί ότι η άρνηση της πολιτείας να αντιμετωπίσει εγκαίρως και αποτελεσματικά το πρόβλημα, το έχει προωθήσει μέχρι και εκεί;
- β) Οι 4 (τέσσερις) αυτές ώρες του ωρολογίου προγράμματος θα πρέπει να διατεθούν για την διδασκαλία της Πληροφορικής (2 ώρες), Φυσικής (1 ώρα) και Ορολογίας Τεχνικών όρων στην Αγγλική (1 ώρα). Είναι αυτονόητη η

σκοπιμότητα διδασκαλίας των μαθημάτων αυτών. Η Πληροφορική είναι απαραίτητη σε κάθε τομέα, η Φυσική απουσιάζει εντελώς από τα μαθήματα Γ.Π. και πέραν της διδασκαλίας των Αγγλικών είναι απαραίτητη η διδασκαλία ορολογίας τεχνικών όρων στην Αγγλική, εξειδικευμένης ανά Τομέα.

- γ) Κατά τον σχεδιασμό των μαθημάτων ειδικότητας θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος (και χρόνος) για την ανάπτυξη του εργαστηριακού μέρους τους. Επισημαίνουμε και πάλι ότι ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος διδασκαλίας εργαστηριακού μαθήματος είναι οι 3 (τρεις) συνεχόμενες ώρες.

Είναι επίσης παράδοξη η εισαγωγή 2 ωρών «Δραστηριότητας» με την κατασκευή έργου, κ.λπ.. Γιατί αυτό δεν μπορεί να γίνει στα πλαίσια των εργαστηρίων; Τι άλλο γίνεται στα εργαστήρια εκτός από την «παραγωγή έργου»; Η έκθεση έργων μαθητών της Τ.Ε.Ε. που διοργανώθηκε στα πλαίσια της Ημερίδας είναι αψευδής μάρτυρας της επιτυχίας παραγωγής σπουδαίου έργου και χωρίς την παρακολούθηση 2 ωρών «Δραστηριότητας»!

21.3. Γ' ΤΑΞΗ

- α) ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το προτεινόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα είναι ικανοποιητικό σε γενικές γραμμές, με την επιφύλαξη της τήρησης του όρου για την ιδιαίτερη βαρύτητα που πρέπει να δοθεί στο εργαστηριακό μέρος τους, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

- β) ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Για το τμήμα αυτό θα πλειοδοτήσουμε για την ανάγκη παροχής Μαθημάτων Υποστήριξης! Εφόσον το Υπουργείο θεωρεί βέβαιο ότι η πλειοψηφία των μαθητών του Τε.Λ. είναι «αδύνατοι», τότε θα πρέπει να αντιμετωπίσει και το κοινωνικό γεγονός της «αδυναμίας» τους και να τους δώσει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα παιδιά αυτά προέρχονται από τα κατώτερα οικονομικά στρώματα και επομένως αδυνατούν να καλύψουν τα έξοδα των «φροντιστηρίων» για να συμμετάσχουν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις όπου θα συναγωνίζονται με τους συμμαθητές τους από τα ΓΕ.Λ.! Για να εξισωθούν λοιπόν οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής προτείνεται η προαιρετική παρακολούθηση Μαθημάτων Υποστήριξης επιπλέον του υποχρεωτικού ωρολογίου προγράμματος της τάξης.

21.4. Δ' ΤΑΞΗ

- α) Η τάξη αυτή χαρακτηρίζεται ως «Τμήμα Ειδίκευσης». Είναι απαράδεκτο λοιπόν να προβλέπονται και 6 ώρες μαθημάτων Γενικής Παιδείας! Οι μαθητές του έχουν λάβει ήδη απολυτήριο Τεχνολογικού Λυκείου και προετοιμάζονται για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.
- β) Αντίθετα, είναι σκόπιμη η διδασκαλία μαθημάτων Επιχειρηματικότητας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας.

- γ) Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η λειτουργία των τμημάτων αυτών σε απογευματινή – βραδινή βάση ώστε να διευκολύνεται η δυνατότητα των μαθητών να ενταχθούν στην παραγωγική διαδικασία όσο ακόμη σπουδάζουν.

21.5. Ειδικά τμήματα Αποφοίτων Λυκείου

Η ανάγκη για την δημιουργία αμιγών τμημάτων Αποφοίτων για μαθητές με απολυτήριο Λυκείου αναπτύχθηκε αναλυτικά στο κεφάλαιο 14.

22. Αναλυτικά προγράμματα σπουδών

Κατά την σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην φυσική συνέχεια του περιεχομένου των μαθημάτων και στα τέσσερα έτη σπουδών, ώστε η ύλη να εξελίσσεται σταδιακά, ομοιόμορφα και χωρίς άσκοπες επαναλήψεις, ούτε οριζόντιες αλληλοεπικαλύψεις με άλλα μαθήματα του ίδιου έτους και σημαντικά πρωθύστερα.

Να λαμβάνεται υπόψιν το προαπαιτούμενο επίπεδο γνώσεων τόσο από την προηγούμενη τάξη όσο και από το Γυμνάσιο.

Κατά τη σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων των μαθημάτων Γενικής Παιδείας (και ειδικώς των Μαθηματικών και της Φυσικής) θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι παρέχονται (και εμπεδώνονται) όλα τα γνωσιολογικά εφόδια για την κατανόηση των μαθημάτων ειδικότητας των επομένων ετών. Θα πρέπει επίσης να πάψει η διδασκαλία των μαθημάτων αυτών ως «περίληψη» των αντιστοίχων μαθημάτων του ΓΕ.Λ. Τόσο το περιεχόμενο, όσο και ο τρόπος διδασκαλίας τους πρέπει να προσαρμοστεί στις ειδικές απαιτήσεις του Τε.Λ. και των μαθητών του. Τα παιδιά αυτά δεν έχουν «λιγότερη» ευφυΐα. Απλώς έχουν «διαφορετική» ευφυΐα, και αυτό είναι πλέον παραδεκτό από την παιδαγωγική επιστήμη. Πρέπει λοιπόν η διδασκαλία τους να γίνεται με βιωματικό τρόπο και όχι με «αποστήθιση»!

23. Βιβλία

Τα νέα προγράμματα σπουδών πρέπει να υποστηριχθούν με την συγγραφή νέων βιβλίων. Είναι απαραίδεκτο να χρησιμοποιούνται ακόμη βιβλία των πρώην Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων. Οι συγγραφείς να έχουν επιστημονική επάρκεια αλλά και διδακτική εμπειρία σε σχολεία της Τ.Ε.Ε. (Κωνσταντίνου, σ.132).

Τα νέα βιβλία να χρησιμοποιούνται πειραματικά για κάποιο χρονικό διάστημα και να οριστικοποιείται η μορφή τους μετά από τις παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών που τα διδάσκουν. Σε ορισμένα επιστημονικά πεδία τεχνολογικής αιχμής είναι σκόπιμο να προβλέπεται η ανανέωση της ύλης σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι πάντοτε επίκαιρα.

Να υπάρχει «βιβλίο μαθητή» και «βιβλίο καθηγητή». Να εκδίδονται σε έντυπη και ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή (ιδιαίτερα το «βιβλίο καθηγητή») με κείμενα σε αρχεία MS WORD, με εικόνες υψηλής ανάλυσης σε αρχεία BMP, ή JPG στα 600dpi με video σε ανάλυση 720x576, 1024x768 ή HD).

24. Υλικοτεχνική υποδομή – Εργαστήρια

Είναι προφανές ότι για να είναι εξασφαλιστεί η επιτυχημένη λειτουργία του Νέου Τεχνολογικού Λυκείου θα πρέπει αυτή να υποστηριχθεί και με την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή. Προς την κατεύθυνση αυτή προτείνονται τα ακόλουθα:

24.1. Εξοπλισμός Αιθουσών Διδασκαλίας

Να εξοπλισθούν οι αίθουσες διδασκαλίας με κατάλληλα εποπτικά μέσα και εξοπλισμό σε κάθε σχολείο έτσι ώστε ο εκπαιδευτικός να μπορεί να εμβαθύνει και να δημιουργεί τα ερεθίσματα για συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αν δεν είναι δυνατός ο εξοπλισμός όλων των αιθουσών, να διασφαλιστεί τουλάχιστον η λειτουργία 2-3 τέτοιων αιθουσών σε κάθε σχολείο.

24.2. Εξοπλισμός Χώρων Διοίκησης

Να εξοπλιστούν οι χώροι διοίκησης με επαρκή εξοπλισμό (γραφεία, Η/Υ), έτσι ώστε ο κάθε εκπαιδευτικός να μπορεί να παραμένει και να εργάζεται, πέραν του διδακτικού του ωραρίου, στο χώρο του σχολείου.

24.3. Ικανός αριθμός αιθουσών Η/Υ και αναβάθμιση - συμπλήρωση του εξοπλισμού τους

Θα πρέπει να προβλεφθεί ώστε ο αριθμός των αιθουσών Η/Υ να είναι ικανός να εξυπηρετεί τουλάχιστον το 1/3 των τμημάτων κάθε σχολείου, ώστε να υπάρξει πραγματικό αποτέλεσμα από τις δράσεις που έχουν απορροφήσει αρκετά ευρωπαϊκά κονδύλια και έχουν ως στόχο την είσοδο των Τ.Π.Ε. στην διαδικασία της διδασκαλίας – μάθησης (Κωνσταντίνου, σ. 133-134). Για την αναβάθμιση και συμπλήρωση του εξοπλισμού εκεί που χρειάζεται, μπορεί και γίνει σύνδεση με φορείς και ιδρύματα που λόγω της φύσης τους ανανεώνουν συχνά τον εξοπλισμό τους (π.χ.. Πανεπιστήμια). Επίσης θα πρέπει να ανανεωθεί ο λογισμικό καθώς τα προγράμματα εξελίσσονται συνεχώς (π.χ. σχεδιαστικά προγράμματα). Ο εκσυγχρονισμός αυτός μπορεί να γίνει ανέξοδα επιτυγχάνοντας (σε κεντρικό επίπεδο) συμφωνίες με τις εταιρείες παραγωγής του λογισμικού αυτού, οι οποίες και χορηγούν δωρεάν «εκπαιδευτική έκδοση» του λογισμικού τους προς χρήση στην εκπαίδευση.

24.4. Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα

Το Υπουργείο εξήγγειλε την πρόθεσή του για την αναβάθμιση των Σ.Ε.Κ. τα οποία καλούνται να λειτουργήσουν σε νέο περιβάλλον με διευρυμένο ωράριο και να είναι ανοικτά στην κοινωνία. Η εξαγγελία αυτή ακούγεται καλή ως πρόθεση, αλλά η εφαρμογή της φαίνεται αδύνατη με βάση το οργανωτικό σχήμα λειτουργίας τους. Τα σχολεία μας (και τα Σ.Ε.Κ.) έχουν «Διευθυντική» οργάνωση. Είναι αδύνατο να δουλέψουν με ωράριο πέραν του 8ώρου, καθώς αυτό προϋποθέτει την λειτουργία τους χωρίς την φυσική παρουσία του Διευθυντού αλλά και των λοιπών υπευθύνων. Ούτε είναι δυνατόν να «παραδοθούν» οι αίθουσες και ο εξοπλισμός για χρήση χωρίς την παρουσία των καθηγητών που είναι υπεύθυνοι για αυτές.

Για την ομαλή λειτουργία των εργαστηρίων θα πρέπει να διατηρηθεί το σημερινό διοικητικό σχήμα, με τις εξής βελτιώσεις (Σκούφας σ. 96):

- α) Να αυξηθούν οι εργαστηριακές ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων με αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων.
- β) Να κατοχυρωθούν ως ελάχιστος χρόνος κάθε εργαστηριακής ενότητας οι 3 (τρεις) συνεχόμενες διδακτικές ώρες. Ο χρόνος αυτός είναι απαραίτητος για την ολοκλήρωση της άσκησης, την ανάπτυξη της ομαδικής εργασίας και την παραγωγή ολοκληρωμένου αποτελέσματος σε κάθε ενότητα.
- γ) Οι καθηγητές που έχουν χρεωμένο κάθε εργαστήριο-αίθουσα με όλα τα υλικά και τα μηχανήματά του (υπεύθυνοι εργαστηρίων), πρέπει να έχουν τετραετή θητεία και αναλογική μείωση του υποχρεωτικού διδακτικού τους ωραρίου ώστε να ανταποκρίνονται στα επιπλέον καθήκοντά τους, όπως ισχύει για τα εργαστήρια Φυσικής στα ΓΕ.Λ.
- δ) Να προβλέπεται η απασχόληση ειδικού τεχνικού προσωπικού (συντηρητές), τουλάχιστον ένα κατά ειδικότητα ανάλογα με τον εξοπλισμό των εργαστηρίων, το οποίο θα εκτελεί προγραμματισμένους περιοδικούς ελέγχους και συντήρηση των μηχανημάτων, και θα επιδιορθώνει τις έκτακτες βλάβες.
- ε) Να προβλέπεται η απασχόληση ενός αποθηκάριου που θα έχει χρεωμένες και θα διαχειρίζεται τις αποθήκες υλικών και μηχανημάτων.
- στ) Να προβλέπεται επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα θέματα των νέων τεχνολογιών που αφορούν στα εργαστηριακά μαθήματα.
- ζ) Να γίνεται συνεχής εκσυγχρονισμός αλλά και εξορθολογισμός των εργαστηρίων.
- η) Να υπάρχει ανεξάρτητη και επαρκής χρηματοδότηση.
- θ) Να προβλεφθεί επίσης (με κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο) η χρηματοδότηση εγκατάστασης και ανανέωσης εξοπλισμού από τους επαγγελματικούς φορείς οι οποίοι θα συναποφασίζουν πλέον για τη λειτουργία των ειδικοτήτων στα Τε.Λ.,

από ιδιωτικές επιχειρήσεις, εφόσον οι επαγγελματικοί σύλλογοί τους προβλέπεται να έχουν ψήφο στα Συμβούλια που αποφασίζουν την λειτουργία των ειδικοτήτων στα Σχολεία.

- ι) Να περιλαμβάνεται το κόστος των εκπαιδευτικών επισκέψεων στα λειτουργικά έξοδα του Σ.Ε.Κ.
- ια) Να προβλέπεται η δυνατότητα διάθεσης των παραγομένων προϊόντων και με αυτόν τον τρόπο να ενισχύεται οικονομικά η λειτουργία των Σ.Ε.Κ.
- ιβ) Να προβλέπεται η δυνατότητα πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης σε εργασιακούς χώρους.

25. Σχολικοί Σύμβουλοι

Να δημιουργηθεί τμήμα Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Α'βάθμιας και Β'βάθμιας εκπαίδευσης, στο οποίο να υπάγονται οι Σχολικοί Σύμβουλοι των Τεχνικών Ειδικοτήτων. Ακόμη και οι Σύμβουλοι Γενικών Μαθημάτων για την Τ.Ε.Ε. έπρεπε να διαφοροποιούνται στο ρόλο τους, σε σχέση με το ρόλο των αντίστοιχων Συμβούλων της Γενικής Εκπαίδευσης (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.).

Θα πρέπει επίσης να υπάρχει ένας τουλάχιστον σχολικός σύμβουλος ανά τεχνική ειδικότητα. Να μειωθεί η περιοχή ευθύνης του κάθε συμβούλου ώστε να καταστεί αποτελεσματικό το έργο τους. (Κωνσταντίνου σ.132-133).

26. Χρηματοδότηση

Για να χτιστεί η νέα Τ.Ε.Ε. χρειάζονται βαθιές τομές, συνεχείς υποστηρικτικές δράσεις και φυσικά οικονομικοί πόροι. Είναι αλήθεια ότι το Τεχνολογικό Λύκειο κοστίζει περισσότερο από κάθε άλλου τύπου σχολείο. Παράγει όμως το μεγαλύτερο αντισταθμιστικό όφελος στην κοινωνία. Εξάλλου «η άγνοια κοστίζει περισσότερο από την εκπαίδευση». Είναι απαραίτητο να αξιοποιηθούν οι διατιθέμενοι πόροι Εθνικοί και Ευρωπαϊκοί, και να αναζητηθούν νέοι. Πάντως, χωρίς γενναία χρηματοδότηση ας μην περιμένουμε ευόδωση του εγχειρήματος (Ανθόπουλος σ.16, Ναθαναηλίδης σ.59, Κερασιώτης σ.68, Μεγαρίτης σ.123).

27. Πρακτική άσκηση

Η θεσμοθέτηση της πρακτικής άσκησης των μαθητών αποτελεί πάγιο αίτημα της Ομοσπονδίας μας. Θα πρέπει όμως να θωρακιστεί με αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο η πραγματοποίησή της, ο χρόνος που θα γίνεται, το χρονικό διάστημα που θα διαρκεί, ο τόπος που θα λαμβάνει χώρα, η ασφάλεια των μαθητών, η εποπτεία της από τους καθηγητές, οι αμοιβές των συμμετεχόντων μαθητών και εποπτευόντων εκπαιδευτικών.

28. Ενίσχυση του Ηθικού των εκπαιδευτικών και της επικοινωνίας τους με την Ηγεσία

Για την ομαλή και επιτυχημένη μετάβαση προς την αναβαθμισμένη Τ.Ε.Ε. θα πρέπει να εξασφαλιστεί η αποδοχή του εγχειρήματος από ολόκληρη την κοινωνία και πρωταρχικά από τους μαθητές, τους γονείς, και κυρίως τους εκπαιδευτικούς (Κερασιώτης σ.70). Όσο καλά στημένο κι αν είναι ένα σύστημα, για να έχει επιτυχία πρέπει:

- να διαθέτει η ηγεσία του Υπουργείου **Όραμα**, και **πολιτική βούληση** για την εφαρμογή του,
- να έχει κάνει **κοινωνούς στο Όραμα** αυτό, εκείνους που πρόκειται να το υλοποιήσουν και να φέρουν σε πέρας την καθημερινή εφαρμογή του, ως φυσικούς **συμμάχους** του, δηλαδή τους εκπαιδευτικούς.
- να παρέχει ένα **πλαίσιο ασφαλών εργασιακών συνθηκών** στους Εκπαιδευτικούς ώστε να επιδίδονται απερίσπαστοι στο καθ' εαυτό παιδαγωγικό τους έργο.

(Δ.Σ. Ε.Λ.Τ.Ε.Ε.Θ. σ.7)

Εάν θεωρήσουμε ότι το «Όραμα» και η πολιτική βούληση για την εφαρμογή του υπάρχει, τότε θα πρέπει επειγόντως να επιδιωχθούν τα ακόλουθα **με στόχο την ανύψωση και την τόνωση του Ηθικού των εκπαιδευτικών**:

28.1. Άμεση επικοινωνία της Ηγεσίας με τους εκπαιδευτικούς

Δεν είναι δυνατόν να προγραμματίζονται τόσο δραστικές αλλαγές στην Παιδεία χωρίς να εξασφαλίζεται η σύμφωνη γνώμη των εκπαιδευτικών λειτουργών της κατά την φάση διαμορφώσεως των αποφάσεων και όχι μετά την λήψη τους. Εάν οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζονται ως απλά εκτελεστικά, διεκπεραιωτικά και διαχειριστικά στελέχη ενός συστήματος το οποίο στήνεται από συμβούλια «σοφών», τότε ας μην περιμένει κανείς να λειτουργήσει τίποτε. Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη:

- να διοργανώνονται εγκαίρως ανοικτές εκδηλώσεις ενημέρωσης των εκπαιδευτικών από εκπροσώπους του Υπουργείου.
- να υπάρχει επίσημος διάλογος με τους συνδικαλιστικούς φορείς των εκπαιδευτικών.

28.2. Ασφαλές εργασιακό περιβάλλον και ικανοποιητικές αποδοχές

Το λειτούργημα του εκπαιδευτικού είναι επάγγελμα «βαριάς απασχόλησης», μεγάλης κοινωνικής ευθύνης αλλά και ανταποδοτικότητας. Ο εκπαιδευτικός δεν είναι απλώς φορέας μετάδοσης γνώσεως. Εκτελεί επιπλέον έργο παιδαγωγού, ψυχολόγου, κοινωνικού λειτουργού και (για τους εκπαιδευτικούς της Τ.Ε.Ε.) τεχνικού. Πρόκειται για κατάθεση ψυχής και όχι για τυπική απασχόληση. Για να εκτελέσει λοιπόν αποτελεσματικά αυτόν τον πολλαπλό ρόλο του, που εκτείνεται πολύ πέρα από το «ωράριο εργασίας» και τις «συμβατικές υποχρεώσεις» του στο χώρο του σχολείου, είναι απαραίτητο να λειτουργεί απερίσπαστα μέσα σε ένα ασφαλές και υγιές εργασιακό περιβάλλον (Ανθόπουλος σ.16, Ανανίδου σ.116-1178) και να αμείβεται ικανοποιητικά. Αυτό δεν μπορεί να γίνει όμως ούτε υπό καθεστώς ανασφάλειας για την οργανική του θέση, ούτε με την μισθολογική του εξομοίωση με όλους τους υπόλοιπους δημοσίους υπαλλήλους.

28.3. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

Είναι πάγιο αίτημα η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, και ειδικά όσων υπηρετούν στην Τ.Ε.Ε., στα ζητήματα νέων τεχνολογιών, τόσο ως μέσα εξασκήσεως του παιδαγωγικού τους έργου, όσο και κυρίως στο καθ' εαυτό γνωστικό τους αντικείμενο ανά ειδικότητα (κάτι που δεν γίνεται σήμερα).

28.4. Κίνητρα για την ανάληψη καινοτόμων δράσεων

Θα πρέπει να δίνονται κίνητρα για την ανάληψη καινοτόμων δράσεων από τους εκπαιδευτικούς. Ο χώρος της εκπαίδευσης βρίθει από συναδέλφους που έχουν όρεξη για να προσφέρουν «κάτι περισσότερο» από τα προβλεπόμενα. Η εφαρμογή παρόμοιων προγραμμάτων στο παρελθόν είχε μεγάλη συμμετοχή, στέφτηκε από επιτυχία, έδωσε νέα πνοή στα σχολεία μας και αγκαλιάστηκε τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους μαθητές. Ο θεσμός αυτός δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί.

29. Πρόνοια για τις ΕΠΑ.Σ. κατά την προσαρμογή στο νέο σύστημα

Με την εφαρμογή του Νόμου για το Τε.Λ., όλα τα παλαιού τύπου σχολεία (ΕΠΑ.Λ. και ΕΠΑ.Σ). θα μετατραπούν σε Τεχνολογικά Λύκεια. Αυτό τουλάχιστον αποτυπώνεται στις προθέσεις του Υπουργείου και, σύμφωνα με τις προγραμματικές εξαγγελίες της Υπουργού, το σχολικό έτος 2012-13 θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η κατανομή των τομέων/ειδικοτήτων σε όλα τα Τε.Λ.

Ωστόσο, τα ΕΠΑ.Λ. θα εγγράψουν μαθητές στην μεταβατική Α' τάξη του Τεχνολογικού Λυκείου, ενώ οι ΕΠΑ.Σ όχι.

Τα προβλήματα λοιπόν που εμφανίζονται είναι:

- α) Οι μαθητές που θα εγγραφούν φέτος στα ΕΠΑ.Λ. (Α' Τε.Λ.) θα πάρουν Απολυτήριο και Πτυχίο Τεχνολογικού Λυκείου, ενώ οι μαθητές που θα

εγγραφούν φέτος στις ΕΠΑ.Σ. (επειδή η ειδικότητα που επιθυμούν διδάσκεται μόνο εκεί και όχι στα ΕΠΑ.Λ.) δεν θα πάρουν. Οι μαθητές λοιπόν αυτοί υφίστανται μια άδικη μεταχείριση, απολύτως καθοριστική για το μέλλον τους.

- β) Οι μαθητές θα εγγραφούν φέτος στη μεταβατική Α' Τε.Λ. με βάση τις ειδικότητες που λειτουργούν σήμερα στα ΕΠΑ.Λ., προσδοκώντας ότι θα συνεχίσουν τις σπουδές τους στο σχολείο που επέλεξαν. Εάν όμως την επόμενη χρονιά αποφασιστεί να λειτουργήσει η ειδικότητα αυτή σε άλλο σχολείο, θα υποχρεωθούν σε αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος.
- γ) Λειτουργώντας από φέτος την (μεταβατική) Α' Τάξη Τε.Λ. στα ΕΠΑ.Λ., αυτά γίνονται γνωστά στους μαθητές και τους γονείς τους και έτσι καθιερώνονται στην συνείδησή τους ως Τεχνολογικά Λύκεια, εξασφαλίζοντας ικανοποιητικό μαθητικό δυναμικό για την επόμενη σχολική χρονιά. Κάτι τέτοιο όμως δεν συμβαίνει στις ΕΠΑ.Σ. οι οποίες, χάνοντας το πλεονέκτημα της «παράδοσης» και της συνέχειας που θα έχουν του χρόνου τα αντίστοιχα ΕΠΑ.Λ., δεν θα μπορέσουν να ενημερώσουν έγκαιρα το μαθητικό κοινό για τις ειδικότητες που θα διδάσκονται εκεί, και έτσι θα κινδυνεύσουν να μην συγκεντρώσουν ικανοποιητικό αριθμό μαθητών κατά τις εγγραφές της επόμενης σχολικής χρονιάς (2012-13), και να μη λειτουργήσουν.

Όλες αυτές οι αοριστίες στο ξεκίνημα του Τεχνολογικού Λυκείου δεν συνιστούν καλές προϋποθέσεις για την επιτυχία του εγχειρήματος, το οποίο θα έπρεπε να παρουσιαστεί σε ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΩΡΙΜΗ μορφή και να εφαρμοστεί ΜΟΝΟΜΙΑΣ σε όλα τα σχολεία και των δύο τύπων (ΕΠΑ.Λ.-ΕΠΑ.Σ.).

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι μαθητές επιλέγουν πρώτα την ειδικότητα που θέλουν να σπουδάσουν και στη συνέχεια το σχολείο .

- Είναι λοιπόν κρίσιμο να οριστούν οι ειδικότητες που θα διδάσκονται σε κάθε Τε.Λ. (πρώην ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ), ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ και ΠΡΙΝ από τις εγγραφές των μαθητών.
- Είναι επίσης κρίσιμο να δοθεί ταυτόχρονα στα ΕΠΑΛ και στις ΕΠΑΣ η δυνατότητα εγγραφής μαθητών στην Α' Τάξη του Τε.Λ από το σχολικό έτος 2011-2012 ώστε να εγκαθιδρυθεί η παράδοση της συνέχειας των τομέων/ειδικοτήτων για την επόμενη χρονιά.

ISBN: 978-960-9615-00-6

Copyright

Α' ΕΝΤΕΕ *Accounting*

Σεπτέμβριος 2011